

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
József-körút 18.

Főszerkesztő: VÉSEI JÓZSEF.
Felelős szerkesztő: BRAUN SÁNDOR.
Kiadja: A SZERKESZTŐSÉG.

Égész évre 28 k. (14), 1/2 évre 14 k. (7), 1/4 évre 7 k., (3.50), egy hónapra 2 k. 40 fillér, (1.20 frt).
Egyes szám Budapesten 8, vidéken 10 fillér.

Az öreg tory és utódai.

Budapest, július 14.

(L.) Azzal, hogy *Salisbury* márkí lemondott a miniszterelnöki tarczáról, semmi sem változik az angol politikában. Már évek óta nem *Salisbury* keze kormányozza a „még-nagyobb-Britannia“ hajóját. Az ő neve csak fényes címerként ékeskedett az országszerző bolt felett, amelyben *Chamberlain* tartotta jó szóval a nyájas közönséget, míg társa, *Balfour* kisajtolta ugyanebből a közönségből a világhódításra szükséges milliárdokat. Ez a két politikus az igazi intézője Anglia politikájának már évek óta. *Salisbury*, a hetvenéves aggyastján, csak a nevét adta a kabinetnek.

Ez a név csaknem hatszáz év óta ösmert és becsült a szigetkirályságban. Mégsem kell hinni, hogy pusztán a tradíció emelte Robert Arthur *Salisbury*-t négyezer is a kormányelnöki székbe. Kötő szolgálatok tapadnak a távozó aggyastján nevéhez. Nemcsak ügyes reszort-miniszter volt, hanem kormányzati programját igazán Anglia javára tudta érvényesíteni. Ama tory-pártinak volt egyik vezető-alakja, amely Anglia világbirodalmának tágításán dolgozott hagyományos szorgalommal és hagyományos nemzeti önzéssel. Vele szemben a Gladstone-vezérelte wigh-párt állt nem egy csatamezőn: ideálisabb lendületű, humanistaizú, klasszikusan doktrinér programmal. A modern Angliának a tory-párt kellett. Gladstone alatt sohasem tört volna ki a délafrikai háború: a toryk pedig egyenest provokálták. Ime a különbség a mai toryk és wighok, Gladstone és *Salisbury* közt.

Mint fiatal ember a Greater-Britain jelzőt hangoztatta *Salisbury*. Megnagyobbítani a gyarmatbirodalmat, mely máris kilencven-szer akkora, mint az anyaország, más hatalmaktól teljesen függetlenül intézni a birodal-

om sorsát: — ez politikája első szakaszának veleje. Később az utóbbi elvet nem szűnt meg kiélesítve is hangoztatni, amidőn fennen dicsérte Anglia „fényes elszigeteltségét“, a *splendid isolation*-t. Bizva-biztak a modern Anglia politikusai a tory-programmban s *Salisbury*-nek igazán nem került nagy nehézségbe időről-időre a párt számára megszerezni a hatalmat. Biztak az ügyes politikusban, aki 1878-ban a győztes Oroszországtól is engedményeket tudott kicsikarni s aki a berlini kongresszuson eddig megdöntetlen alapokra helyezte át a keleti kérdést, az utolsó negyven év e politikai mumusát. Ezért szívósan ragaszkodott hozzá a párt, bár a toryk ma már alaposan kibővítették programjukat. Az öreg *Salisbury* fényes történelmi kirakat-plakát maradt az angol kormány hivatalában: fiatalabb toryk, *Chamberlain* és *Balfour* vették fel az öregedő miniszterelnök reszketeg kezéből talán már-már kihulló fonalat. *Chamberlain* a Greater-Britain helyébe a pozitívabb és kifejezőbb *imperialism*-t proklamálta, *Balfour* pedig, a páratlan pénzcsináló, kész volt ennek a világhódító programnak érdekében megnyirbálni egy tősgyökeres angol hagyományt: a szabad-kereskedelmet is. A fiatal toryk nemzeti önzés és terjeszkedési vágy dolgában ime messze tulszárnyalták az öreg *Salisbury*-t, aki hozzájuk képest valósággal elmaradt ember.

Lehetetlen, hogy az öreg *Salisbury* ezt észre ne vette volna. De bizonyára nem bántotta a dolog. Hisz a fiatal világaló toryk nemcsak pártjából emberek valának, hanem még a rokonság köteleke is az öreghez fűzte őket. Valóságos házi kabinet volt a *Salisbury*-é: unokáccsai s azok rokonai vezették az egyes reszortokat. Az öreg úgy ült köztük, mint egy pátriárka, multba tekintő szemmel, örvendvén a fiatal nemzedék tetterjének s

szemet hunyván nem egyszer, amidőn ezek talán túl is lőnek a célon.

Az öreg, történelmi pátriárka talán továbbra is megmaradt volna szép cégtáblának, ha nem törte meg a felesége halála. Azóta ernyedezik az erélye s tűnik a politikához való kedve, érdeklődése. A fiatalok délafrikai kudarcai sem hathattak rá kelemesen. Meghalt régi öreg királynője is, s a már nem fiatal *Edvárd* király élete is egy hajszalon függött. Szerencsére azonban meglett a délafrikai béke: fontos fejezet Anglia történetében s ha *Salisbury* e békekötéssel távozik, nagyon stilszerűen illeszt bele a saját alakját a históriába. Néhány napig azonban még várni akart: ne kelljen az új királynak koronációja előtt új miniszterelnökkel bibelődni. De *Edvárd* király hirtelen betegsége ismét kitolta a lemondást. S mert igazi koronáció úgy sem lesz: *Salisbury*-nek nincs miért várnia, megy.

Ment és a fiatalabb torykra hagyta a kormányhatalmat. *Balfour* lett az utóda egyelőre, de ez valószínűleg csak átmeneti kormány lesz, *Chamberlain* követi majd. *Chamberlain*-ben öltött ugyanis leginkább testet a mai Anglia politikai tendenciája. Inkább, mint valaha a tengeri hatalmára támaszkodik a brit uralom s ezért újja kell szerveznie a gyarmataihoz való viszonyt. A György királykorabeli állapotok mégsem tartatók fenn örökké. Ausztrália már megkapta a maga *commonwealth*-jét, de beszélni kell okosan a többi gyarmattal is. A tárgyalások már megkezdődtek Londonban s még egyre folynak. Temérdek nehézség tornyosul a gyarmatok egységesítése, valamely formális szövetsége elé, de arra való a tette mohó *Chamberlain*, hogy ezeket a nehézségeket legyőzze. Számolni kell azzal is, hogy Anglia katonai presztízse nagyon hanyatlott a délafrikai

TÁRCA

A számár Mefisztó.

— A *Budapesti Napló* eredeti tárcaja. —

Írta: *Gergely István*.

— Ugyan ne kacérkodjál avval a Mefisztóval, — hiába! Az ilyen férfi nem megy lépre az ilyen asszonynak...

Még fülemben esengett a nagynéni szava, amint rózsaszínű napernyőjét kifeszítve a villa lépcsőin letéle haladt. Mosolygott.

Mefisztó ur tudniillik a fásor alsó végén már türelmetlenül várta, mikor tűnik elő teli alakja a szökőkút homokkő-szobrai mögött. Szapora, szabályos lépésekkel közeledik imho! a sötány csillámlo kavics-utján, miközben körvonala egyre nagybodtá, mintha csak kifeszített napernyője, mint valami fantasztikus rózsaszínű léggömb, hozná egyre-egyre közelebb hatalmas termete terhét. A többi fűrdővendég a pálványhoz ment, hogy unalmában meglesse az új jövevények érkezését.

— Pontos vagyok?! — tivőzölte groteszk alázatossággal az asszony a férfit, aki a groteszk bók hanglejtésével így felelt:

— Maga mindig későn jön. — Csak addig tudott gunyolódni, amíg hunyorgatva maga elé nézett a csillámlo kavicsra, mihelyest azonban szeme az asszonnyra esett, megváltozott egész valójában. Arcvonásai megnyúltak, ajka széle reszketett, tekintetében kinos sóvárgás lángolt, mint a rózsaszímben szenvedőknél. A nő észrevette az állati hódolatot és a nagynéni jutott ismét eszébe.

— Nem is tudja, hogy ma új nevet kapott. A nagynéni Mefisztónak nevezte el. Valóban, maga az: nagy, szikár póktermet, — keserű, csupasz arc éles vonalakkal, — tekintetét úgy érezni, mint a boncoló-kést, — keskeny ajka pedig olyan, mintha csak sziszegni tudna. Csupa ész, megfigyelés, meg józanság. Folyton tanulmányozza és megfigyeli az embereket...

— Nem mindig kellemes foglalkozás — legkevésbé akkor, ha magát figyelem meg.

— Hagyjon békén engem, szegény boldogdaltalan aszonyt! Az én lelkem csupa sob, és bárhová nyul, fájdalmat okoz nekem.

Mefisztó ur tőkacagott.

— Ahá! Hát ma mélabus napja van. Ezt jó tudni. Tegnap vidám volt és léha, tegnapelőtt önfeláldozó és lemondó, azelőtt meg, tudja Isten, milyen... Ugyan, kérem, — tette hozzá nagyon epésen és nagyon nyugodtan, — próbálja meg egyszer, ne komédiázzék, legyen őszinte és igaz, — legyen az, ami, — akármicsoda is. Ugy forgatja az egyéniségét, mint valami mozgó panorámát. Tudatosan. Különböztet azt se bánom, ha folytatja ezt a mókát. Így is szeretem.

Kiérték a tóhoz. Valami különös gyöngyház-színű zománcban ragyogott a két tükör és ott, ahol a meleg források sötétebb oszlopokban kanyarodtak a tó színére, feketén oszilláló szemek keletkeztek. Pompás nyugalommal usztak az árban a hattyúk, amott meg, a tónak alsó végén nagy, fehér pillangók libegtek a víz fölött: a távoli vitorlás yachtok. A régi vár szürke bástyáinak körvonala meg-megremegtek a hébe-hóba hullámokban gyűrűző vízitükrön és a lomha nyári szellő a kert üvegharangjaiból mesés, ezüstös fuvolahangokat ütött ki az illatos levegőbe. Amott pedig, a tó keleti partján éppen most érkezett meg líhegve a gyorsvonat.

Az asszony mélabusan horgasztotta le a fejét:

— Menjünk föl a várerkélyre, nézzünk magasabb szempontból a világra és az életre, amely alattunk elterül.

Mikor aztán a régi várerkélyen modern szalmakarszékben helyet foglaltak, a nő egyszerre erősen a férfi szemébe nézett:

— Maga azt mondja, hogy nagyon szeret...

— Igen. És azt is, hogy holnap reggel elutazom.

— Szerencsés utat! El is venne feleségül, — annyira szeret?

— Ha parancsolja, igen. De kell, hogy az enyém legyen.

— Lássa, tulajdonképpen én is szeretem magát. Maga egészen más, mint a többi. Sohase hazudik. Férfiassága tündöklő és biztos, mint a kivont acél. Azt mondják, hogy lángész. Maga az egyedüli férfi, akinek engedelmekedni tudnék, akinek igazán tetszeni akarok és akitől — úgy, ahogy — félek. De engem ne bántson, mert akkor mindennek vége. És mintha utatná a dolog, nagyon nyugodtan ismételte: Engem ne bántson, tudja? Kellemetlen egy ember!

— De én szeretem magát, ha látom is a hibáját. Tudja mit, ne hagyja abba, folytassa. Nem bánom.

— Miféle hibát?

— Istenem, maga látta, hogy a férfiakat könnyű meghódítani, de nehéz megtartani. Ezért maga mindennap más asszony, mindennap új asszony, akit mindennap újból meg kell hódítani. Majd mélabus, majd komoly, majd boldog, majd vidám... A lelke is mindennap más toalettel visel. Tessék különben, ha akarja, játszzék tovább. De megmondtam magának, hogy keresztül-látok a lelkén. És szeretem.

kudarok következtében, továbbá, hogy a szélső Keleten a kínai zavargások idején kissé üres kézzel távozott a brit hatalom. Németország és Északamerika imperialisztikus vágyai is komolyan aggaszthatják az angol politikusokat és kereskedőket egyaránt. Ezt a csomót megoldani nagy feladat s Salisbury joggal hivatkozik e feladattal szemben öregére, amely pihenni vágy.

Folytatólag, minden zökkenő nélkül kerülnek a fiatalabb toryk a nyugalomba vonuló agastyán örökségébe. Sem Angliában, sem másutt nem fogják ezt a változást megérezni.

BELFÖLD

Fejérvári rendelése. Báró Fejérvári Géza honvédelmi miniszter valamennyi honvédkerületi parancsnoksághoz rendeletet intézett, melyben utalva a szolgálati szabályzatra, elrendeli, hogy a magyar királyi honvédségben, a horvátországi kivételével, egy a szolgálati, mint az oktatási nyelv *kizárólag magyar*. A rendelet megokolásában kiemeli, hogy a magyarul tudó ujoncnak, az összes altisztoknak és öreg honvédeknek *szigorúan megtiltandó, hogy a magyaron kívül más nyelven beszéljenek*. Megtiltja azt is, hogy az oktatók közvetlenül az anyanyelvükön érintkezzenek a nem-magyarajku ujonccal. E helyett mindig egy magyarul tudó honvéddel kell megmagyaráztatni azt, amit az oktató mondott. Hasonló eljárást kell alkalmazni a szolgálaton kívüli érintkezésben is. A szakiskolákban pedig az írással és olvasással egyetemben a szolgálati nyelvet is kell tanítani. A megokolás szépen, okosan magyarázza a rendelet intencióját, amely nem más, mint az, hogy szelid kézzel rászorítsa a nem magyar anyanyelvű ujoncokat a magyar nyelvnek mennél tökéletesebb elsajátítására, megértetvén velök, hogy ez a szolgálatban hasznukra és könnyedségükre válik. Ime, báró Fejérvári, akinek annyiszor vetik szemére a szélbárról es. és kir. generális mivoltát s akit két évtized óta annyiszor neveztek *svaregelőnek* — mindig méltatlanul — most újabb, nevezetes cselekedettel bizonyította be, hogy a honvédségnek nemes katonai színvonalát igyekszik emelni, hanem erős kézzel és magyar lélekkel ápolja, fejlesztíti ennek a nemzeti intézményünknek nemzeti szellemét is. Reméljük, hogy akik *jóhiszemű* tévedésből vallották eddig, hogy Fejérvári elosztráko-

sitja a magyar honvédséget, most felismerték és be is ismerik, hogyan osztrákosít Fejérvári.

Kállay nem mond le. Kállay Béni közös pénzügyminiszterrel egy *belgrádi* újság nyomán hirtelen, hogy legközelebb lemond állásáról. *Bécsből* jelentik most, hogy ez a hír, amint mi előre is meg voltunk róla győződve, *teljesen alaptalan*. A miniszter, aki már a delegáció ülésén is betegeskedett, *Wüddenburgben* üdül. Felépülése után ismét elfoglalja hivatalát.

Népgyűlés az önálló vámtérség mellett. A függetlenségi és 48-as párt által az önálló vámtérség érdekében megindított akció a vidéken azzal kezdődik, hogy *Kézdivásárhelyen* jövő vasárnap július 20-án nagy népgyűlés lesz, melyet a kézdivásárhelyi függetlenségi és 48-as kör rendez. A központból is résztvesznek benne *Rákosi Viktor, Nesi Pál, Bakonji Samu, Ráth Endre és Molnár Józsiás* országgyűlési képviselők. A második népgyűlést *Debreczenben* tartják meg.

A kiegyezési tárgyalások.

Budapest, július 14.

Az osztrák kormányhoz közelálló *Montagsrevue* ma a következő nagyrészt közleményt hozza a kiegyezési tárgyalásokról.

Mintán *Szell Kálmán és Koerber* miniszterelnökök újra találkoztak, remélni lehet, hogy a kiegyezési tárgyalásoknak meglesz az oly forrón óhajtott eredményük: a megegyezés és ha majd a két miniszterelnök az idei nyáron is elutazik Iserhbe, ezután talán egy időben, már az elért sikerről számolhatnak be a világ elé. A közelgő kérdést, ki engedett közülük a másiknak, ezáltal felesleges feszegetni, sokkal jogosultabb az az elégtétel, hogy a két államirány számot vetett a monarchia érdekeivel. Vitális érdeke az egész monarchiának, hogy Ausztria adózó képessége iparának gyengítésével meg ne bántassák, azért meg kell tartania magyarországi fogyasztóterületét. A forma, amelyben a budapesti kormány kimutatja loyálisát, háttérbe szorult az ügy előtt és Koerbernek bizonyára nincsen oka nehézségeket okozni magyar kollegájának.

Egy megköveteljük az osztrák állattenyésztés érdekeit, hogy a külföldön is mintaszertűnek elismert szigorú belüldi állategészségügyrendezést a monarchia másik felében követelt *enyhébb (?) gyakorlat* folytán meg ne károsodjék; sőt éppen Magyarország kivételt kereskedelmének is használja, ha ez az ország csatlakozik Ausztria rendszabályaihoz, mert ezzel megadatik jövőben a kereskedelmi szerződések kötésénél az eszköz arra, hogy állatkiviteletünk megvédjük azoktól a zaklatásoktól, amelyek eddig mindenkor *Magyarországra való utalással (?) történtek* és melyeknek eredményeként a monarchia mind a két államból származó állatokat kizárta. Ezek voltak, amint már ismételtelen kifejtettük, a sarkalatos pontok. Most Ausztria követeléseit érvényre jutnak; a magyar kormány beisméri, hogy Ausztria ezzel semmiféle merényletet

sem szándékozik elkövetni sem Magyarország virágzó állattenyésztése, sem törvényes alapon fejlődő állat ipara ellen. Alkamasint eloszolnak más nézeteltérések is. A dunai szállítási-adó Ausztriára nézve nagyon terhes kötelezettség, a nélkül, hogy Magyarországnak az időközben hasznos hajtana, ha Ausztriában lemondanak a magyar állampapírokra kivett járadékadóról, ebben Magyarország bőséges kárpótlást talál. Epp oly kincsek mutatkoztak az, hogy az egyik államból származó áruvártárakat a másik államban megadóztatták és nem lesz nagyon nehéz e tekintetben rendet teremteni. A legnagyobb sulyt fekteti a két termelési ág: a mezőgazdaság és ipar a rája eső vámokra. Bár az autonóm vámtarifára vonatkozó tárgyalások még nem fejeződtek be és némely tételnél komoly nehézségek vannak, mégis elmondható már most, hogy a vámtarifa megfelel a hozzáfizűtt kötelezettségeknek. Az osztrák képviselők kezdettől fogva a legnagyobb előékenységet tanúsították a magyar agrárkövetelésekkel szemben, amennyiben a gabona-, gyümölcs- és állatvámokról volt szó.

A nyersanyagvámokkal szemben természetesen a legerélyesebben kellett ellenállaniok, és mennél makacsabban követelte a Magyarország ezeket a magas vámokat, annál határozottabban utasították azokat vissza. Anadlatos szívósággal ellenzi a magyar kormány az Ausztria által kívánt ipari vámokat és ebben a tekintetben még a legjobb munka vár a tárgyaló felekre. Magyarország a fogyasztók állapontjára áll, aki a maga igazát követeli, de az agrárvámoknál is így kellene eljárnia mert az emberek nemesak ruhát akarnak olcsón vásárolni, de kenyeret is. Ha Ausztria beleegyezik a magas agrárvámokba, úgy Magyarország viszont akceptálni kell a földemelt ipari vámokat. Hiszen a vámtérség közös és a vámbevételeket a közös költségvetésre fordítják. Mindent egybevetve a megegyezés kiállításai jelenékenyen javultak.

Bécs, július 14.

A belügyminisztériumban ma folytatták *Auersperg* osztálytanácsos elnökelete alatt az állategészségügyre vonatkozó kiegyezési kérdés tárgyalását egy a magyar, mint az osztrák állategészségügyi szakosztályok képviselőinek jelenlétében. Bár a tárgyalások során, amelyek ma 9 órától 1 óráig tartottak, számos nehézség merült fel, mégis a kiszivárgott hírek szerint remélhető, hogy létre fog jönni a megegyezés.

Brünn, július 14.

A brünni kereskedelmi és iparkamara mai ülésén Grünfeld kamarai tag sürgős indítványt nyújtott be, hogy a kamara a magyar kormányhoz az osztrák bizományi raktarak megadóztatása ügyében követelt eljárása által keményen sújtott iparosok érdekében tegyen óvást a kormány előtt. Az indítványt ellogadták.

— És holnap reggel már utazik. Nos, jól van, barátom. Maga ilyen okos ember, de engem félreismert. Istenem, — sóhajtott föl kedves dacossággal az asszony — talán szeszélyes vagyok, melyik nő nem az?

A férfi most odaállt az asszony elé és dühös kegyetlenséggel, gyűlölvé- szerette sziszegte, mi közben keskeny ajka úgy reszketett, mint a hur:

— Ismerem a lelkedet, szegény, üres, árva lelkedet... Nincsen abban semmi, csupa komédia... Tettél már nekem vallomásokot belső életemről — egyszer így, egyszer amugy, — de mindig hazugul. Pedig én mindent látok. És mégis szeretlek, szeretlek, szeretlek...

Es odaomlott az asszony elé, megragadta puha, húsos, érzéki kezét, esőkjával árasztotta el és félig dühöngve, félig üdvözülve suttozta:

— Szeretlek... Szeretlek... Először tegezte, először esőkolta a kezét. A tő felől pedig az erkélyre hatolt ezernyi illattal az augusztus tikkasztó szellője, a kertekből fölszendült az üvegharangok fuvalahangja és a régi vártoronyban lomha, bugó ütésekkel szólalt az óra, mire a fecskék és a galambok ijedten rebbentek el a mohos párkányról.

— Alljon fel. Hogy megjírdtek a szegény madarak... Eppen így félek magától én... Lássa, magában áthidalás nélkül, szorosan egymás mellett ég a legérzékibb pokol és a leggunyosabb blazirtság. Ni, hogy néz rám!

A férfi csakugyan gunyos mosollyal nézett karosszékéből a félkefekélyes ragyogó asszonyi képre.

— Jöjjön ide hozzám, — hívta az asszonyt.

— Jöjjön maga ide!

— Tudom, mért nem hagyja ott azt a félhomályt. Lássa, amint maga mindenféle hazugságba takarja a lelkét, éppen úgy vigyáz arra, hogy a külsejét mindenféle hamis megvilágítás-

ban mutassa. Pedig én minden cselekedését ismerem és mindegyik fáj a lelkemnek. Tudom, hogy nem fiatal, hogy viharosan élt...

— Engedelmet, hogy közbeszólók és elmondom, amit a maga nagy névrokna, Mefisztó a tanítványának mondott: Ugy látszik, magának sejtelmé síresen arról, hogy milyen goromba!

A férfi kegyetlenül folytatta:

— Maga azért nem jön ide és azért marad a félhomályos fülkében, hogy ne láthassam arcát teljes megvilágításban. Amikor az imént a zöld faszor hús árnyékában mentünk, ahová egy árva napsugár so hatolhat be, kifeszítette rózsaszínű napernyőjét, hogy a reflex az arcát megmántsítsa. Azért ad nekem találmányokat sétautakra, mert a járás fölhevíti és elevenné tesz. Otthon mindig a világossággal szemben ültet engem, maga pedig a világosság ellen, hogy a rózsaszínű függönyök visszaverődő színe megfijtsa. Szőke haja azért borul ilyen fantasztikus rendtelenségben homlokára, hogy a ráncokat eltakarja. Minden mozdulata, minden tette ki van számítva. És amikor indulatomban fellobog, maga józán számítással figyeli meg a megvilágítást, amelyben ülünk.

Az asszony idegesen elpirult, lesütötte a szemét, majd zavarodottan ajkait harapdálta.

— Ugyan, kérem, miért mondja nekem mindezt?

— Hogy lássa, szeretem magát úgy, amint van.

Es most ismét oda térdelt az asszony elé:

— Ne hazudozzál, se testileg, se lelkileg.

Szeretlek úgy, amint vagy. És pedig éppen azért, mert ilyen vagy. Szeretlek ezzel a mélységes redőnvonással, mely szemeid között borong, — ezzel a keserű ráncal, amely orrcimpáidtól szárad szelőig van bevészve, fakó arcszíneddél... És akarom, hogy az enyém légy...

Az asszony folytatta:

— Ma este, mert holnap reggel elutazik, ugyebár?

— Igen, — mondá most már ismét száraz blazirtsággal a férfi.

— Adok egy jó tanácsot, utazzék el még ma.

— Még egyet akarok megmondani. Nézzé, tudom, hogy maga az urát megcsalta, azt is, hogy kinek, vagyis kiknek köszönheti mostani fényűzését... Mégis szeretem.

Most már az asszony odaállt a férfi elé. Nem féltette ráncait a napsugártól. Egyáltalában nem szégyenkezett, mikor kiszűt, hogy ez az ember mindent tud róla. Sőt. Bátor és léha lett.

— És mégis elvenne feleségül?

— Igen.

Az asszony fölkapogott:

— Hiszen maga számár! A nagy emberismerő, a nagy nőismerő, Mefisztó számár!

— Hát persze, — felelt a férfi. — De tudom. És ami kell, az kell.

Az asszony humorral a hóna alá vette napernyőjét, most már nem tördölte se megvilágítás-sal, se ráncal, esettintett egyet a nyelvvel és elkészülődött.

— Jöjjön, oh okos ember. Nem adom magamat oda és nem leszek a felesége. Látom, tudom, hogy még sohase szeretett engem ember úgy, mint maga. Tudnillik mostan. Mert most még sakkrejtvény vagyok, amely nincs megoldva. Aztán már nem érdeklődnek irántam. A sakkrejtvények iránt a férfiak negyvenöt- éves korukban kezdenek érdeklődni, — hány éves maga?

A férfi kissé elpirulva felelt:

— Negyvenhét...

— És ötven éves korukban abba hagyják.

Isten vele. Mondtam már, utazzék ma...

Kezet fogtak. Az asszony elmúlózott:

— Ha évek múlva találkoznak...

— Valószínűleg nagyon hálás leszek magának, tudom. De most fáj.

KÜLFÖLD

Az angol király állapota. *Édvard* király hátrahagyott gyógyulását leginkább bizonyítja az, hogy tegnap a kormányváltozás nagyfontosságú kérdéseivel foglalkozhatott. Állapotáról ma délelőtt a következő orvosi jelentést adták ki:

A király állapota állandóan javul. Általános állapota kitünő. A seb jól gyógyul.

A bécsi bajor követ távozása. Münchenből jelentik, hogy *Podewille* bécsi bajor követet hazahívták helyéről. Azt hiszik, hogy *Podewille Landmann* volt bajor kultuszminiszter állását fogja elfoglalni, aki tudvaleg a würzburgi egyetem ügye miatt kénytelen volt lemondását beadni.

Az olasz király Oroszországban.

Budapest, július 14.

A szives pohárköszöntők, melyeket ma *III. Viktor Emánuel* olasz király és *II. Miklós* orosz cár Peterhofban váltottak és melyek különös melegséggel tünnek ki, mindenütt azt a benyomást fogják tenni, hogy megpecsételik a két hármasszövetség feltétlenül békés jellegét: az osztrák-magyar-német-olaszét, amelynek megújításához Olaszország csak a minap járult hozzá és a francia-orosz kettős-szövetségét, amelyhez Olaszország Franciaországgal való megegyezése révén most már virtualiter szintén hozzátartozik. Az orosz-olasz viszonyt a cár olyanul jellemzte, mint *amelynél jobbat kívánni sem lehet*, s ezzel a kijelentéssel teljesen meg lehet elégedve Franciaország is, valamint Ausztria-Magyarország és Németország is.

Peterhof, július 14.

Az olasz király tiszteletére adott diszebeden *Miklós* cár a következő pohárköszöntőt mondotta:

Élénk, mely megelégedéssel üdvözlőjük felséged ittletét. Rendkívül jól esik nekünk, hogy felséged azzal kezdte meg utazását, hogy hozzánk jött. Egész Oroszország új jelét látja ebben az igaz barátság kötelekinek, amelyek bennünket egyesítenek, és csatlakozik érzelmeinkhez. Ezek az érzelmeik és kölcsönös szimpátiák, amelyek népeink között mindinkább nyilvánulnak, előmozdítják viszonyunk fejlődését, amelynél jobbat kívánni sem lehet országaink érdekében. Szívvel köszönöm felségednek ezt a látogatást és poharamat fennkölt személye dicsőségére és boldogságára, valamint *Heléna* királyné, és *anyakirályné* és az egész királyi család boldogságára emelem és Olaszország jólétére üritem.

A zenekar az olasz himnusz játszotta. *Viktor Emánuel* király a következő pohárköszöntővel válaszolt:

Köszönöm felségednek a szives fogadást és a szeretetreméltó szavakat, amelyeket az imént hozzám és országomhoz intézett. Annak a személyes barátságának a kötelei, amely bennünket szerencsésen egyesít, és az a jó viszony, amely Oroszország és Olaszország között régóta fennáll, rendkívül kellemessé teszi nekem ezt a látogatást. Peterfóra népem helyeslése kísér. amely a kötelek szorosabbra fűzésében új zálogot látja a békének és a jólétnek. Ilyen érzelmeikkel emelem poharamat felségedre, a kormány dicsőségére és Oroszország jólétére, *Feodorovna Mária* császárné és *Feodorovna Alexandra* császárné, valamint az egész császári család boldogságára.

Az olasz király beszéde után a zenekar az orosz nemzeti himnusz játszotta.

Pétervári, július 14.

Viktor Emánuel olasz király gróf *Morva* olasz nagykövettel, a szolgálatára kirendelt tisztekkel és kíséretével délelőtt 11 óra tájban az *Alexandra-yacht*-tal Peterhofból ideérkezett. A névparti kikötő-állomáson a városi kapitány, a kormányzó és a pétervári katonai parancsnok fogadta a királyt. A zászlókkal és virágfüzérékkel pazarul díszített Névaparton díszkapu állott és díszszázad várta a királyt. A városi tanács küldöttsége, *Leljanov* polgármesterrel az élén remekművű ezüstantyérón sőt és kenyeret nyújtott át a királynak. A király ellépett a díszszázad előtt, majd a század vonult el előtte. Azután a Péter Pál-templomba ment a király, ahol *III. Sándor* cár koporsójára remek ezüstkoszorút tett le.

Pétervári, július 14.

Mídon az olasz királyt hozó hajó a Péter Pál-erődhez érkezett, 21 üdvözlőes dördült el. A királyt az erőd parancsnoka és több tisztje fogadták, a székesegyház bejáratánál pedig, ahová ezután ment, a papság üdvözölte. A király hosszabb ideigimádkozott *III. Sándor* cár koporsójánál. Ezután a király és

kísérete kocsiba ült és látogatást tett gróf *Lamsdorff* külügyminiszternél, a többi minisztereknél és a nagykövetknél. A király 12 óra felé az olasz nagykövetségre érkezett, ahol reggeli volt, melyben a király kíséretén és a díszszolgálatra kirendelt orosz urakon kívül gróf *Lamsdorff* külügyminiszter és más főméltóságok vettek részt. A reggeli után a király a pétervári olasz gyarmat küldöttségét, valamint más városok olasz gyarmatainak küldöttségét fogadta. A pétervári gyarmat feliratot, a többi gyarmatok értékes tányérokot kenyeret és sőt nyújtottak át. Az olasz nagykövetségről a király a téli palotába hajtatott, ahol a diplomáciai kar tagjait fogadta.

Azután a király Peterhofba utazott, ahonnan *Miklós* cárral Krasznóje-Szeloba ment.

Pétervári, július 14.

Holnap lesz *Carszkoje-Szeloba* a nagy katonai szemle, amely alkalommal *Nikolajevics Vladimir* nagyherceg fogja a csapatokat vezényelni. A szemlében körülbelül 50.000 katonát fog résztvenni. Utána reggeli lesz a *Zvamenzskaja* nyaralóban, este pedig katonai fáklyás takarodó. A *Carlo Alberto* olasz hadihajó *Kronstadt*-ba érkezett. Az orosz admirális bankettet ad az olasz tengerészisztek tiszteletére. A cár látogatást fog tenni a hadihajón.

Berlin, július 14.

Ugy hallatszik, hogy *Prinetti* külügyminiszter a *tripoliszi kérdés* ügyében érkezést folytat *Lamsdorff* orosz külügyminiszterrel, mert a hivatalos demontik dacára tény az, hogy Olaszország nagyban készül a *tripoliszi expedíció*ra. Az expedíció időpontja észre van meghatározva.

Peterhof, július 14.

Miklós cár *Prinetti* olasz külügyminiszternek az *Alexander Nevskij*-rendet adományozta, amelyet gróf *Lamsdorff* az olasz külügyminiszternek mindjárt megérkezése után átadott.

Róma, július 14.

A hivatalos *Agenzia Italiana* azt írja, hogy báró *Aehrenthal* osztrák-magyar nagykövet még akkor utazott el Pétervárról, mikor az olasz király még be sem jelentette látogatását és így minden célszerűség ki van zárva.

Az angol kormányváltozás.

Budapest, július 14.

Salisbury lemondásával, mint már jelentettük, *Arthur James Balfour*, a kincstár első lordja és az alsóház eddigi vezére lett az angol kormány elnöke. Kinevezése, melyet a beteg király *Salisbury* lemondásának elfogadása és *Chamberlain* nélküli való értékesítése után írt alá, a régibb szokáshoz való visszatérést jelenti, amely szerint mindig a kincstár első lordja egyúttal a kormány elnöke is s amelytől csak *Salisbury* kinevezésekor tértek el, ki a lordok házában volt a tagja. Az a körülmény, hogy a király az új kormányelnök kinevezése előtt *Chamberlain* nélküli érkezett, arra mutat, hogy *Chamberlain* nek, ha eddig nem lett volna is, domináló befolyása lesz az új kabinetben s mindenestire ő lesz az alsóház vezére, mihelyt a korona *Balfour* a peerek közé emeli, amikor is *Balfour* a lordok házába megy át s ott átvesszi a kormánypart vezetését. A londoni táviratok egybehangzóan azt jelentették, hogy a kormányelnökségben történt változás érintetlenül hagyja a kabinetet. A kormánypart mai gyűlésén azonban, melyen először adódott hivatalos tudomásra *Balfour* kinevezése, az új miniszterelnök bejelentette, hogy *Hicks-Beach* pénzügyminiszter beadta lemondását, ami nem csekély fontosságú körülmény. *Balfour* beszédéből arra lehet következtetni, hogy még több változás is lesz a kabinetben.

A londoni sajtó megelőzésekkel és megnyugvással veszi tudomásul *Balfour* kinevezését. A *Times* véleménye szerint *Balfour* megvannak a jogai és személyes tulajdonai ahhoz, hogy általános elismeréssel találkozzék. Hét év óta vezeti az alsóházat, melynek bizalmát ritka nagy mértékben bírja és pártjának ragaszkodásán kívül erőt ad neki az is, hogy politikai ellenfelei is nemcsak nagyrabecsülik, hanem szeretik is. Ami *Chamberlain* illeti, a *Times* szerint neki igen nagy jussa van a kormányelnökségre; ő képviselte a legteljesebben a kormányt bel- és külföldön egyaránt s ő döntötte el a birodalom sorsát akkor, mikor *Gladstone* fenyegette. Ő nélküle az unionista párt alig létezhetett volna s e pártnak, mióta az ő vezetése alatt a most uralmon levő konzervatív párt hoz csatlakozott, ő volt mindig leg-hatalmasabb harcosa, habár a háznak vezére nem volt s erre nem is aspirált. *Balfour* az ő nagy parlamenti szerepét elismerte akkor, midőn a kormányelnökség elvállalása előtt először is üvele tanácskozott. A *Standard* meglepéssel konstataja, hogy ezáltal elmaradtak azok az intrikák, melyek a miniszterváltozásokat rendszeresen kísérik. *Balfour* kinevezését szívesen fogadták azok is,

ők maguk is a miniszterelnöki állásra aspiráltak. *Chamberlain* is hazafiságának alárendelte személyes becsüségét és beéri azzal is, hogy az alsóházban *Balfour* helytartója lehet. A *Daily News* örül az új helyzetnek és kiemeli, hogy *Chamberlain* elnöksége veszélyére válhatott volna a világbékeknek.

Arthur James Balfour, ki anyja, *Lady Blanche Mary Harriet* révén unokaöccse *Salisbury* nek, Skótszágban született s most 54 éves. Tanulmányait Cambridgeben végezte s 1874-ben választották be először az alsóházba Hertfordban; 1885 óta Manchester keleti kerületének a képviselője. Az 1874. évtől 1878-ig magántitkára volt nagybátyjának, kit a berlini kongresszusra is elkísért. Pályáján igen gyorsan haladt: 1885-ben a közigazgatási hivatal elnöke, 1888—1890-ig Skótszág államtitkára, majd irországi miniszter, 1891-ben pedig a kincstár első lordja és az alsóház vezére lett. Ugyanezeket az állásokat foglalta el újra a harmadik *Salisbury*-kabinetben is. Mint irországi miniszter erejességével az irek előtt leggyűlöltebb volt. London 1888-ban polgári oklevelet adott neki. Az alsóházban a legügyesebb szónokok közé tartozik s ez a tulajdonsága nagy előnyére vált az alsóház vezetésében. *Balfour* nőtlén ember s igen gazdag, 88.000 acre földnek az ura. Az irodalomban különösen a filozófiai és teológiai téren fejtett ki munkásságot s Angliának és Skóciának több főiskolája tüntette ki tiszteletbeli állásokkal.

London, július 14.

Félhivatalosan jelentik, hogy *Salisbury* visszalépésének nincs különösebb politikai oka, habár azt sem lehet mondani, hogy megrongált egészsége kényszerítette a visszalépésre. Hír szerint *Salisbury* nek a koronázás alkalmából közzétett kiáltványokkal egy-szerre kellett volna visszalépnie és a visszalépést csak addig halasztották el, amíg a király a veszedelmen túl van. *Chamberlain* egyelőre a gyarmatügyi hivatalban marad ugyan, de unionista körök azt hiszik, hogy már legközelebb külsőleg is kifejezésre fogják juttatni *Chamberlain* nek hatalmi állását. A király *Balfour* egy hónap múlva peerré teszi meg és *Balfour* ezzel el fogja vállalni a felsőház kormánypartjának vezetését és ugyanakkor *Chamberlain* az alsóházi kormány-többség vezére lesz. Hivatalosan jelentik, hogy *Salisbury* a múlt pénteken kihallgatáson volt a királynál, akinek átadta lemondását; a király azután *Chamberlain* t fogadta és meghallgatása után *Balfour* nevezte ki miniszterelnökké.

London, július 14.

Salisbury lemondása nem okozott meglepetést, mert az utolsó hónapokban észrevetkék rajta, hogy felesége elhunytán való ájdalmán nem tud uralkodni és hogy a sok évi kötelességterhelés terhe nyomott hagyott rajta, noha egészségi állapota nem rossz. Minthogy *Salisbury* tulajdonképpen csak formailag tartotta meg a titkos peesétőr méltóságát, nem várnak lényeges változást a minisztérium mostani összeállításában.

London, július 14.

Salisbury lemondása nem jött váratlanul. A *Times* már tíz nappal ezelőtt, amikor a közmunkatügyi osztály ideiglenes vezetésével *Salisbury* magántitkárát bízták meg, megírta, hogy a lemondás küszöbön áll. *Balfour*, az új miniszterelnököt a lapok tulajdonos része örömmel üdvözlö a kormány élén. *Balfour* koncilíus modorával, szerényességével és tapintatos fellépésével már régen meghódította az alsóház többségét. Hogy agilis politikus, bizonyítja az, hogy már évek óta csaknem naponként részt vett az alsóház vitáiban és mindenkor hozzájárult a szönyegen forgó kérdések megvilágításához. A kérdés csak az, vajjon a relative fiatal *Balfour* elég erős politikus lesz-e arra, hogy egy husz tagu kabinetben megszerezze magának azt a tekintélyt, amelylyel az agg *Salisbury* miniszterterátsai körében bírt. *Balfour* és *Chamberlain* viszonyát is élükben megbeszéltek a lapok és egyértelműleg azt mondják, hogy a két államférfiu között már évek óta a legbarátságosabb, sőt mondhatni bensős viszony áll fenn. Igaz, hogy az alsóházban *Chamberlain* a leghatásosabb szónok és a legbefolyásosabb politikus, de a kormánypartban csak egy kisebb csoport liberális szecesszionista vallja vezérének. Erdekes, hogy az angol alkotmány nem ismeri a miniszterelnöki méltóságot s a miniszterelnöknek ezen a címen nincsen is fizetése, hanem rendszeren valami színekurával kárpótojták.

London, július 14.

Az új kabinet összeállítására nézve nagyon megoszlának a lapok véleményei s különösen arra, nézve, hogy *Chamberlain*, mint domináló tag, milyen helyet fog elfoglalni. A lapok hangoztatják, hogy *Chamberlain* a legelőjárás módon beleegyezett *Balfour* nek miniszterelnökké való kinevezésbe s őt teljes támogatásáról biztosította.

London, július 14.

Az unionista párt mai gyűlése, amelyet a külügyminiszteriumban tartottak meg, nagyon látogatott volt. *Salisbury* és *Chamberlain* nem volt jelen az ülésen. *Balfour* miniszterelnököt nagy lelkesedéssel fogadták. Hívei mind *álva üdvözölték*. *Balfour* azután beszédet mondott, amelyben arra utal, hogy a párt elveszti vezérének, ki majd nem ötven éven át vett részt a politikai életben. A veszteség pótolhatatlan. Ő a nagy feladatot, amelyet a király rá bízott, nem tehetségében való túlságos bizalommal vette át, hanem azért, mert oka van arra a fölvetésre, hogy számíthat azoknak a tiszteletére és bizalmára, akikkel eddig együtt dolgozott. Sajnálja, hogy egyik kiváló miniszterének, *Hicks-Beach* pénzügyminiszternek támogatását elveszti. Noha némi bizonyossággal nem számíthat tovább az ő támogatására, mégis biztos meggyőződése, hogy teljes bizalmára és iránta való jó kívánságaira számíthat. Azután kijelentette *Balfour*, hogy neki *nincsenek titkai és nincs személyes természetű jelenteni valója*. A nagy veszteség következtében, amely a pártot érte, *történelmek ugyan változások*, de az *unionista párt politikája változatlannal marad*.

Balfour után *Hicks-Beach* pénzügyminiszter beszélt, aki kijelentette, hogy *egyideig még hivatalban marad*, hogy ezzel megmutassa *Balfour* iránt való nagybecsülését.

A Reuter-ügynökség megjegyzi erre, hogy *Balfour* nyilatkozata után még több változás várható a kabinetben.

London, július 14.

Midőn *Balfour* miniszterelnök ma az alsóházba belépett, nemcsak a konzervativok, hanem a liberálisok is hangos tetszéssel üdvözölték.

Campbell-Bannerman azonnal felállt és gratulált *Balfour*nak ahhoz a kitéréséhez, hogy a kormány alakításával bízták meg. Sikert és szeretetsé kívánt *Balfour*nak nemcsak a kormány alakításához, hanem a vezetéséhez is.

Balfour szemmeláthatólag mélyen meg volt indulva és a ház megújuló tetszése közt mondott köszönetet a szerenese kívánatokért. Azután még egyszer felállt és a legmelegebb elismerés szavaival adózott *Salisbury*nek és azt mondta: *Dicsősége az angol politikának*, hogy mi pártvezéreinket nem tekintjük másnak, mint az ország képviselőinek. Ha meggondolom, hogy *Salisbury* ötször volt külügyminiszter és háromszor miniszterelnök és hogy a mi nemzedékünkben bizonyára nincs senki, akinek a neve nagyobb súlyt volna a külföldön és aki az angol államnak nagyobb szolgálatokat tett volna, nem mulasztom el, hogy mély fájdalommal ne adjak kifejezést a veszteség miatt, mely az országot *Salisbury* visszalépésével éri. (Tetszés.)

Campbell-Bannerman erre kijelentette, hogy a sajnálkozás *Salisbury* visszalépése miatt nem szorítkozik csupán a konzervatív pártra. (Tetszés.) A külügyek vezetésében *Salisbury* mindig újra kivetta honfitársainak tetszését, helyeslését és bizalmát. (Helyeslés.)

Egy kérdésre válaszolva *Balfour* kijelentette, hogy nem mondhatja meg a napot, amelyen a *cukorkonvenzió* ratifikációjáról szóló javaslatot be fogják nyújtani.

London, július 14.

Salisbury lemondásánál sokkal nagyobb fontosságot tulajdonítanak a lapok *Hicks-Beach* pénzügyminiszter lemondásának, akinek távozását a kabinetre nézve nagy veszteségnek mondanak. *Hicks-Beach* már 38 év óta tagja az alsóháznak és nagy népszerűségnek örvendett. Azt mondják, hogy lemondásának oka megértett önértéke és féltékenysége, mert tekintettel politikai múltjára, joggal remélhette, hogy ő lesz *Salisbury* utódja.

Berlin, július 14.

Salisbury lemondása alkalmából a lapok elismerik, hogy a volt miniszterelnök mindig arra törekedett, hogy Németország és Anglia között a jó viszonyt épölje. Cikkeikben mindinkább előtérbe lép az a kérdés, vajjon *Balfour* és *Chamberlain* meg fognak-e térni egymással. A *Vossische Zeitung* szerint *Balfour* miniszterelnökké történt kinevezése folytán *Chamberlain* befolyása növekedni fog.

HIREK

Budapest, július 14.

— BUDAPESTI NAPLÓ. Július 15-én új előfizetés nyílik a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejár, méltóztatassanak a megújításról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

— Személyi hírek. *Bariaktarovic* M. N. budapesti kir. szerb főkonzul hatheti szabadságra ment; a hivatal ügyeit távolléte alatt *Vimrovics* Rudolf al-

konzul vezeti. — *Rudnay* Béla főkapitány ma kezdte meg hatheti szabadságát. A főkapitány hontemzei birtokán, Zsemberben tóti szabadságidejét. — Dr. *Boncz* Odón kultuszminiszteriumi osztálytanácsos hatheti szabadságra ment; a középiskolai ügyosztályt távolléte alatt dr. *Gothárd* Zsigmond miniszteri titkár vezeti.

— Erzsébet királyné — francia asszony. A *Journal de Budapest*, *Salamon* Odónek francia heti újságja mostani számában mulatságos és eddigéig teljesen ismeretlen epizódot közöl Erzsébet királyné, néhai fejedelemasszonyunknak mentoni tartózkodásáról, *Claud Saar* nizzai munkatársra révén. Hát évtel előzött volt, amikor néhai *Felix Faure*, a francia köztársaság volt elnöke lesietet a Rivierára, hogy I. Ferenc József és francia fölön üdvözölje. A találkozás után *Felix Faure* Erzsébet királynénél tiszteletet, aki a képzeltet legnagyobb szeretetreméltósággal fogadta. A francia köztársaság elnöke annyira el volt ragadtatva a fogadtatástól, hogy távozásakor azt mondotta Menton városa polgármesterének:

— Erzsébet királyné fölségesen elbájos. Az ember azt hinné, hogy — francia nő!

Ez *Faure* *Felix*nek, mint jó republikánusnak a legnagyobb bókja volt, amit idegen fejedelemasszonyról mondhatott.

— *Priessnicz Vince*. A hideg vizesruha kurájának lángeszű föltalálója be fog költözni a halhatatlanok közé. Előkelő és nagynevű bécsi férfiak mozgalmat indítanak, hogy *Priessnicz Vincének* Bécsben szobrot állítsanak s arra kérnek mindenkit, aki valaha megkönnyebbülést érzett egy hideg-vizes ruha hatása alatt, küldje el filléreit erre a szoborra. Nemesak költők, hadvezérek és államférfiak érdemlik meg, hogy a nagy városok tereit emlékszobrukkal díszítsék, hanem a *Priessniczek* is, akik egyetlen vizes borogatással többet tettek az emberiség javára, mint a hadvezérek száz megnyert csatával. Az ideges emberek nagy hállára vannak kötelezve *Priessnicz* iránt s ha ma csakugyan mindenki elküldi fillereit arra a bécsi szoborra, akkor alig marad valaki, aki a bécsi szoborkasszát ne gyarapítaná. Mi magyarok ennyire talán még sem vagyunk idegesek.

— Az igazságügyminiszter a mezei munkásokért. *Plósz* Sándor igazságügyminiszter körrendeletet intézett a városokhoz és az összes bíróságokhoz és ott elrendeli, hogy a kibégásokért és kisebb büntettekért elített gazdák és mezei munkások csakis a mezei munka színelésére idején kényseríthetők büntetésük kitöltésére. A minisztert ez intézkedésében az a humanus elv vezeti, hogy egyes családok a mezei munka idejére ne fosztassanak meg kenyéreszójuktól.

— Kémkedő tiszt. Lyonban tegnap egy osztrák-magyar tisztet tartóztatott le a rendőrség, aki ellen a hadügyminiszterium és a bíróság megindította az eljárást. A tisztet avval gyanúsítják, hogy kémzolgálatot teljesített. Az eset részleteiről, melyek egyébként nagy titokban tartanak, bővebb tudósításokat nem közölnek.

— Árpád-szobor Munkácsra. *Munkács* város hazafias közönsége évekkal előzött mozgalmat indított, hogy Árpád emléket Munkácsra egy díszes órszoborral örökítsék meg. A bizottság tehát most belügyminiszteri engedélyvel országos gyűjtést indít a nemes célra. Az adakozásra felhívó szöveget már megjelent s arra kéri a hazafias közönséget, hogy támogassa célja kivételében a szoborbizottságot s adományait küldje egyenesen Munkácsra, az ottani Árpád-szoborbizottság címére.

— A bolgár muzeum. A bolgár muzeumban olyan gazdálkodás folyik, hogy nemcsak a világ minden részébe széthordják a filippói régiségtárat. Az igazgatók bűnös manipulációja körülbelül tíz év óta folyik s ez idő alatt értékesnél-értékesebb tárgyak vándoroltak ki a muzeumból. A kár körülbelül félmillió frankot tesz ki. A muzeum egyik igazgatója már évekkal előzött Amerika szökött, a másiktól, akit *Takelaszna*knak hívnak, a vizsgálat kiderítette, hogy igen értékes régi pénzeket kotyavetyélt el nevetséges összegekért. Jellemző, hogy a muzeumnak egyetlen tisztviselője sincsen, akire a vizsgálat valamit visszaélt ki ne derített volna.

— Az óvadék a német hadseregben. A német hadseregben, ahol nem zárkoznak el a modern reformoktól annyira, most újból szabályozták a katonatisztek házassági óvadékának ügyét. Az új óvadék-szabályzat szerint már az elsőosztályú századosok is biztosíték nélkül nőülhetnek meg, a másodosztályú századosnak 4500 márka fizetéssel, 1500 márka mellékjövédelmet, 21600 márka fizetéssel pedig 21600 márka évi mellékjövédelmet kell kimutatnia, ha nőülmenni akar. Főhadnagynak s hadnagynak 2500 márka évi mellékjövédelen felett kell rendelkeznie, ha házasságra akar lépni. A házassági engedélyt a császár maga adja. Az előterjesztésnél hasonlóan kell eljárni, mint nálunk.

— Ki az a Kitchener? A dicsőséges *Kitchener* visszaérkezett Londonba. Az angolok parádéznak vele, de egy ponton nem tudnak vele tisztába jönni.

Mert ki az a Kitchener?
— Kitchener? Nyilván az öreg Kitchenernek a fia.

— Igen: De ki volt az öreg Kitchener.

— Az? Az öreg Kitchener? ... Azt nem tudom.

— Hát ön tudja?

— En sem.

— És ön?

Senki sem tudja. Angliában egyszerűen nincs ember, aki tudná. Keresik, kutatják, de senki sem tud föllel egyebet, mint azt, hogy Kitchener — Kitchener. Tüvé tettek érte már minden lexikont, almanachot, címjegyzéket, de senki nem tud róla semmit. Mindössze annyit tud róla a *Who's Who*, hogy 1850-ben született, de hogy hol, azt még a *Who's Who* sem tudja, pedig ez az angol góthai almanach. Az írek azt mondják róla, hogy ír, az angolok azt, hogy angol. Hét város verseng érte, mint *Homeroszert*. *Kitchener* pedig bölcsen hallgat, amiből valaki a következtöt derítette ki:

— Kitchener az a bizonyos hadvezér, aki már gyermekkorában a kaszárnya levegőjét szivta.

— Hogyan?

— Egyszerűen. A kaszárnyában született.

— A papája pedig?

— A papája? Azt nem lehet tudni.

Szóval Anglia nagy zavarban van. De a lapok nincsenek zavarban. Tizezer anekdotát közölnek ilyen címmel: *Kitchener* csecsemő-korából...

— Vilmos császár és a rendőri lap. Ugy látszik, hogy az a tréfa, melyet a csehek követtek el Vilmos császár rovására, mikor a rendőri lapban körözötték, sok kellemetlenséget fog okozni a csehországi tréfas kedvű hazafiaknak. Ismeretes, hogy a napokban nyílt levelező-lapon körözö-levelet küldtek a prágai városi tanácsnak, mely arra szólítja föl a hatóságokat, hogy Vilmos császárt köröztessek marienburgi beszéde miatt. A körözö-levelet meg is jelent a prágai rendőrség hivatalos lapjában s a dologból világraszóló skandalum lett. A nyomozás kiderítette, hogy a körözö-levelet úgy került a lapba, hogy a hivatalos közlöny összeállításával megbízott hivatalnok nem nézte át a kéziratot. A hivatalnokot szombatn följfigeszítették állásától, a rendőrfőnök pedig fölkereste a prágai német konzult és a rendőrség legmélyebb sajnálatát fejezte ki a történeten. Egyúttal biztosította a konzult, hogy a vétkes hivatalnok nem szándékosan adta a nyomdába az otromba levelezőlapot.

A prágai lapok értesítése szerint a rendőrigazgatóság közvetlenül a Vilmos császárról szóló nyomozó-levél megjelenése után táviratban intézkedett a rendőri újság illető számának visszaküldése iránt. A lap egy részének visszaszerzése sikerült is, de legnagyobb részét már szétküldték. A rendőrségnek ez az intézkedése ezer koronánál többet került. A prágai rendőrség azt hiszi, hogy más városok rendőrsége nem kapta meg a Vilmos császárról szóló nyomozó-levelet és hogy oly ember követte el a csínyit, aki a prágai rendőrség viszonyait alaposan ismeri. Prágában a legnagyobb buzgalommal folytatják a nyomozást. Az újságok nagyon hevesen támadják a rendőrséget, amelynek gondoskodnia kellett volna arról, hogy a városban és rendőrségben ne essék meg ez a botrány. Az itteni kormánykörök valóságilag konsternálva vannak. A helyhatóság kimerítő jelentést küldött a belügyminiszteriumnak és gróf *Gouchevskinnak*. A hatóság megállapította, hogy a nyomozólevél német nyelven volt szövegezve.

Berlinből táviratozzák, hogy a *Vossische Zeitung* nem tartja lehetőnek, hogy a sérelmes levelezőlapnak a hivatalos lapba való csempészése a szerkesztésnél alkalmazott hivatalnokok tudomása nélkül történhetett. De ha szándékosság nem is volt a dologban, akkor is szigorúan meg kell büntetni ezt a hallatlan hanyagságot. Hibás a prágai városi tanács is, mely a Galiciából érkezett nyílt levelezőlap tartalmáról bizonyára tudomást szerzett, mielőtt továbbadta a rendőrségnek.

— Gyakornoki állások a postán. A magyar királyi posta, táviró és telefon igazgatósága száználgyo gyakornokjelölti állásra hirdet pályázatot. Pályázhat minden középiskolai vagy ezzel egyforma rangú intézetet értségi vizsgálatlalt elvégzett, legalább tízennyolc éves feddhetlen előéletű és egészséges magyar állampolgár. A napidíj két korona, a jelölt azonban köteles a jövő év szeptemberében Budapestben vagy Zágrábban a tisztképző kurzust saját költségén hallgattni s mivel napidíjat akkor is megkapja, az illető postaiszázadosnak kívánatra rendelkezésre állani. Akik a gyakorlati alkalmazásban beváltak, gyakornokok s utóbb tisztek is lehetnek. A jelöltek a tizenkét kerületi posta- és táviróigazgatóságok tizenkétével fogják beosztani a szolgálata. Jelentkezni augusztus 15-ikéig lehet, közszolgálatban lévőeknek föltötes hatóságuk, közszolgálatban nem levőknek az illető főszolgabíró vagy főpolgármester utján az illető kerületi igazgatóságnál, ahol állást kívánnak. Az igazgatóságok kívánatra a részletes pályázati föltételeket is közlik.

— **Viktória királynő titkos leánya.** A The Morning Herald, amely Washingtonban jelenik meg, szenzációs történettel kelt felhűtést, elmondván, hogy az egy évvel ezelőtt Cronbergben meghalt Frigyes császárné nem volt Viktória angol királynő leánya és ennek következtében nem volt joga a *Princess Royal of England* címre. Frigyes császárné a közlés szerint francia grófnőnek, egy Reusz comtesse-nek a leánya, s a tulajdonképpeni Princess Royal négy héttel előbb halt meg a legnagyobb szegénységben a new-yorki német kórházban. Minderről pedig a következő részleteket mondja el az említett újság:

Albert, a királynő férje, Viktóriával való házassága előtt már morganatikus háztasságban élt. Első felesége beleegyezett a válásba, de azzal a feltétellel, hogy azt a gyermeket, amelyet a hercegtől a szive alatt hord a királynő születendő gyermekével kicseréli. Csak mikor ez a csere a csupán tizenhárom napnyi korkülönbséggel született gyermekekkel (mind a kettő leány volt) a megvesztegetett tudós asszony segítségével megtörtént, nyugodott bele a herceg morganatikus felesége abba hogy házasságra lépjen annak egyik bizalmas barátjával de Lundi grófnővel. Mikor a kiscserélt gyermekek — *Victoria Adelaide* és *Sophie Adelaide* — háromévesek voltak, a grófné meghalt, a gróftól pedig nyolc évvel később gyilkos kéz ölte meg. A királynő herceg-férje gyakran látogatta meg Sophie Adelaide-ot, akiről bőségesen gondoskodott. eleinte közvetlenül, majd egy angol pap közvetítésével. Sophie Adelaide már kora ifjúságában kikerült Amerikába nevelődjével, lady Anna Champbellel és mostohaapjának egy öccsével, de azt a Lundi gróftól tragikus sors érte. Daytonban kolera ádott és halálát ágyán megeskettette magát Sophie Adelaide-dal. Egy órával az esküvő után meghalt. Lady Champbell két nappal később hírtelen meghalt. Sophie Adelaide aztán három évig lakott Amerikában egyedül, mivel azonban a Prino Consort levélben tudatta vele hogy vissza kell térnie Európába, az a gyanuja támadt, hogy kolostorba akarják dugni. Ettől menekülni akarván, feleségül ment egy Mr. Kenthez, akinek azonban nem árulta el származásának a titkát. Kiénezesztendős házasság után elvált tőle és visszatért Angolországba. Albert herceg halála óta a királynő hűséges szolgálója, John Brown adta át mindig neki évi járadatát. Mikor 1882-ben John Brown meghalt, akkor Sophie Adelaide minden segélyjórását elesett, s mikor érvényesíteni akarta jussát az udvarnál, tudtára adták, hogy letartóztatják, ha végképpen nem hallgat. Visszatért erre Amerikába, ahol nagyilekű támogatóra talált egy dr. J. H. Gunther nevű orvosban, aki őt a kórházban elhelyezte. Ott halt meg 1901. július 4-én, tehát éppen egy hónappal Frigyes császárné halála előtt.

Ezt a kalandos históriát Mr. Henry Burr mondja el a washingtoni lapban, egy könyvnek az alapján, amelyet Sophie Adelaide adott volt ki állítólag, s amelyet Angolországban, Németországban és más országokban beültottak, elkoboztak, s még Amerikában sincs több példány azon az egyen kívül, amelyből Mr. Henry Burr Sophie Adelaide „igaz történetét” elmondta.

— **Pétervári nagykövetség esküvője.** Bécsből telegrafálják nekünk, hogy báró Aerenthal pétervári osztrák-magyar nagykövet e hó 22-én esküszik *Széchenyi* grófnővel, *Széchenyi* Gyula grófnak, a király személye körüli miniszternek leányával. Az esküvő a bécsi Augustinusok templomában lesz. Báró Aerenthal már hosszabb ideje szabadságon van, amiből egyes külföldi lapok merész kombinációkat tűznek. Most félhivatalosan hangsufoyozzák, hogy a nagykövet házassága miatt van távol állomáshelyéről és esküvője után újra átveszi a pétervári nagykövetség vezetését.

— **Változások a rendőrségen.** Szombaton, július 12-én foglalták el új hivatalukat a belügyminiszter által áthelyezett rendőrtisztviselők. *Miltás* Hugó rendőrtábornok az I. kerület vezetője lett, helyét *Boda* Dező ö. kerületi kapitány foglalta el, az V. kerület vezetője *Gyalóczy* Lajos rendőrtábornok lett, helyére, *Ujpestre* *Kolossáry* Gyula rendőrtábornok ment, *Jezsenszky* Gellért, az I. kerület volt kapitánya pedig a központba helyeztetett át. A hivatalok átadása a szokásos iornaságok közt folyt le.

— **Hanslian, a bécsi gyűfő.** Hanslian egy bécsi esztergályos, vagy ahogy ő írja a vizitkártyáján: polgári esztergályos. Ezen a tisztes ipari pályán azonban, úgy látszik, nem tudta kijöjteni a eszenjét, miért is távgyaloglásra adta magát s végiggyalogolta Európát, magával vivén feleségét s a kis gyereket, akit gyerekkorában tologatott végig az egész kontinensen. Hanslian a körútt a *Newyork Herald* című amerikai lap kétezer dolláros pályázatára tette meg. A kétezer dollárt könnyű volt megnyernie, mert más ember nem akadt Európában, aki erre az utra vállalkozott volna. Hanslian tegnap érkezett meg Bécsbe s most nagy leereszkedéssel fogadja polgártársainak üdvözlését, sőt a hivatalos üdvözlésből is kijutott neki.

— **Kossuth Lajos századik születésnapja.** A függetlenség 43-as párt nemrégiben bizottságot küldött ki oly célból, hogy Kossuth Lajos születésének századik évfordulóján rendezendő ünnepségeket előkészítse. Ez a bizottság ma *Ráthay* László elnöklettel népes értekezletet tartott. Az ülés folyamán elhatározták, hogy *Apponyi* Albert gróftól, mint a képviselőház elnökét küldöttségileg fel fogják kérni, hogy a főváros által rendezendő Kossuth-ünnepre a testületileg megjelenő képviselőházat az elnök vezesse és a Ház nevében koszorút tegyen Kossuth Lajos sírjára. Azonkívül elhatározták, hogy minden törvényhatóságot és községet felhívásnak felkérnek arra, hogy Kossuth Lajos születésnapja alkalmából közgyűlést rendeznek. Oda fognak hatni, hogy Kossuth Lajosnak az ország minden részében szobrot emeljenek és domborműveket építtessenek. Megiradják népies modorban Kossuth Lajos életrajzát, melyet *Rákosi* Viktor „Fohász”-a és *Papp* Zoltán Himnuszja fog bevezetni. A párt gondoskodik továbbá arról, hogy szeptember 19-én az összes színházakban diszeldadások tartanak hazafias darabokkal. Elhatározták még, hogy a szabadságharc történelmi emlékeit összegyűjtik és történelmi társulatot szerveznek, melynek megalakulását a szeptember 19-én tartandó ünnep keretébe illesztik.

A központi ünnepre rendező bizottságnak legközelebb *Csanády* Virgil zenetanár beküldte azt a Kossuth-himnuszot, mely az ország egyes megyéiben a nép ajkán él. Az egyszerűségében tölséges és szívhez szóló himnusz valami ismeretlen népköltő remeke és Csanády 1876-ban jegyezte le egy dunántúli faluban.

— **A martiniquei áldozatokért.** A martiniquei áldozatok felségélyezésére ma a *Budapesti Újságírók Egyesületéhez* a következő adományok érkeztek: *Magyar Ifjak* Haladás-köre 10 korona, névtelen 2 korona, H. M. 2 korona. A mai gyűjtés 14 korona. Hozzáadva a vasárnapi kimutatott 7595 korona 84 fillért, a gyűjtés eddigi eredménye 7609 korona 84 fillér. Az adományokat kérjük a *Budapesti Újságírók Egyesületéhez* (Kerepesi-ut 17. sz.) küldeni.

— **Az Erzsébet-szatórium vendégei.** Az országos közegészségügyi egyesület tagjai tegnap testületileg megiótagották a budakeszi erdő szélén épült Erzsébet-szatóriumot. Az egyesületet dr. *Geroczy* Zsigmond főtitkár vezette, s jelen voltak: *Leóvey* Sándor min. tanácsos, dr. *Gross* Emil főorvos és még számos gyakorló orvos. dr. *Thuring* Gusztáv a fővárosi statisztikai hivatal aligazgatója *Welward* Adolf fővárosi mérnök stb.; az egyesület tagjait dr. *Kutny* Dező egyetemi magántanár, a szatórium igazgató-főorvosa és dr. *László* Gyula segédorvos igazgatók és kaiauzáltak. A vendégek valamenyien nagy elismeréssel adóztak az intézet mintaszép berendezésének és a betegek gondos ápolásának.

— **A cirkáló sztrájk.** *Csikágó*ból jelentik, hogy a sztrájkolók rakodómunkások és a vasuti igazgatók összevertele eredménytelen volt. A sztrájk és a sztrájkoló munkásokat támogató munkásosztályok tetlensége következtében éhínségtől tartanak. A vasuti áruházakban felhalmozódott árukból temérék elpusztult.

— **Boer vezér Herkulesfürdőben.** *D'Otton* boer vezérkari főnök Herkulesfürdőbe érkezett és a harterlen szerelt sebeinek gyógyítását az itteni kénes forrásoknál dr. *Arányi* Zsigmond főorvos kezelése mellett megkezdte. Az internacionális közönség nagy lekesedéssel fogadta az érdekes fürdővendéget.

— **A Pelée újabb kitörése.** A Mont-Pelée úgy látszik, még mindig nem fejezte be emberöltő és romboló munkáját. Mint Fort de Franceból jelentik, a Pelée tegnap harmadszor ismételte meg rettenetes kitörését, rémületbe ejtve a sziget lakosságát. Tegnap Fort-de-Franceból francia expedíció ment St.-Pierrebe. Emberéletben nem esett kár.

— **Nyári mulatság.** A magyar műkedvelők asztaltársasága a Budapesti Onkényes Mentő-Egyesület javára a Putzer-főe kerthelységben (Hermina-ut 27.) nyári mulatságot rendez. A mulatság augusztus 16-ára volt tervezve, azonban még *július 19-én, e hét szombati-ján* megtartják. A rendezőség mindent elkövet hogy a tombolával és táncosal egybekötött mulatság minél jobban sikerüljön. Az ünnepély iránt már is nagy az érdeklődés, amennyiben a belépőjegyek szép számban kelnek. — **A magyarországi örökségtelek szakszervelete** tegnap tartotta nyári tanulómulatságát, amely érdekes hangversenyyel volt egybekötve. A mulatságon, amely nyílesen sikerült, nagy közönség volt jelen s mindvégig kitűnően mulatott.

— **Kápolna-szentelés.** Tegnap benediktálta dr. Ott Adám újlaki plébános a Császártűrdő renovált kápolnáját tényleg papj segédlettel. A szertartáson résztvettek *Turóczy* perjel, *Hlinka* főellenőr, *Eder* Antal, *Postil* főpénztáros, dr. *Ploskál* és *Bobár* hitoktatók, *Molcsit* és *Gergely* irtalmas rendtárog és *Ferenczy* Árpád. A nagymise után a Császártűrdő vendégszerelő asztalánál gyűltek egybe a megjelentek.

— **Lezuhant hegymászó.** *Salzburgból* jelentik, hogy egy *Geiger* nevű könyvelő ma egy nagyobb társasággal kirándulást tett az Untergberg nevű magas és meredek hegyre. A fiatalember a Wand nevű sziklafáról — még eddig ismeretlen módon — lezuhant és azonnal meghalt.

— **Antokolszky Márkus meghalt.** Antokolszky Márkus, a Párisban élő hírneves orosz szobrász tegnap Homburg tűrdőhelyen elhunyt. Holttestét Párisba fogják vinni. Halála művészkörökben a legnagyobb megdöbbenést és részvétet keltette. A cár táviratban részvétét jelezte ki a művész családjának és azt kívánja, hogy a nagy halottat Oroszországban temessék el. Antokolszky Vilnában született szegény zsidócsaládból. Nemcsak Oroszország legkiválóbb szobrásza volt, hanem egész Európának legnagyobb plasztikai művészei között emlegettek. Kora ifjúságától kezdve haláláig egész sorát akotta a jelesebbnél-jelesebb műveknek, melyek Európában és Amerikában feltűntést keltettek és több ízben első díjakat kaptak. Világhírét *Krisztus a népbíró*ság előtt című csoportjával alapította meg, melyet II. Sándor cár magángyűjteménye számára szerzett meg. Legkiválóbb munkája a *Spinoza*, mely egy híres kritikus véleménye szerint a nagy filozófus egész világnézetét tükrözi vissza.

— **Halálos kirándulás.** *Zágrábból* táviratozzák, hogy az odaváló székeskáptalan egyik népszerű kanonokát, *Milán* Józsefet tegnap este halálos szerencsétlenség érte. A kanonok tegnap kirándult *Szvetla-Megeliába*, ahonnan *Vukovics* álatörvos családijával késő este haza tartott *Zágrába*. A szamobor-zágrábi vasut első őrházánál a vasuti átjárón a vonat elérte a kanonok kocsiját, lovait agyonzúzta s a kocsit fölördította. A kocsiban fölök mind kiestek, de egyiküknek sem történt baja, csak *Milán*nak, aki oly szerencsétlenül bukott ki, hogy fejével egy kődarabra zuhant. A kanonok néhány perc múlva meghalt. Halála igen nagy részvétet keltett *Zágrábban*, ahol minden társadalmi osztály rendkívül kedvelte. *Milán* régebben mint osztálytanácsos a horvát országos kormányfő a vallási ügyek előadója volt.

— **Halálozás.** *Temesvárról* jelentik: *Szigeti* Lídia, *Szigeti* Imre 48-as honvéd özvegye 101 éves korában meghalt. Férje mint zászlótartó Buda bevételekor esett el. Felesége mellette küzdött és szintén súlyosan megsebesült az emlékezetes harcban.

— **Az esti záróra.** *Kaposvárról* jelentik, hogy az ottani kereskedők vasárnap délután tartott értekezletükön hosszas vita után elhatározták, hogy az üzleteket ezentul este 8 órakor zárják be.

— **Késelősek, verokedések.** A tegnapi vasárnap krónikája eléggé változatos volt késelősek és verokedések doigában. A mentők egy éjszaka alatt öt elpáholott embernek nyújtottak első segélyt. A Hungaria-ut 111. számú koromból *Béres* Árpád harmincegy éves kárpitosgédét vitték a Rókusba. *Béres* sörös palackokká verték fejbe úgy, hogy veszedelmes sérüléseket szenvedett. — *Mohár* Mihály tizenhat éves árukihordót is sörös üvegekkel verték véresre cimborái. O maga ment a mentőkhez, akik bekötötték a sebeit. — *Kaspár* János harmincegy éves ácsállást a Ferenc-utaból bevitték a IX. kerületi kapitány-ságra. Itt hírtelen rosszul lett és összeesett. A mentők konstátálták, hogy bottal verték őbe. Súlyos zúzódásaival a Rókus-kórházba szállították. — *Buzet* Ferenc buszongó éves lakatos és *Bósa* Ferenc tizenkilenc éves géplakatos az éjszaka a Nelelejtis-utca 23. számú ház előtt összeverekedtek és mindkettőn súlyosan megsebesültek. A Rókus-kórházba szállították őket.

— **A szegzárdi bérgyilkosság.** *Szegzárdról* jelentik: A bérgyilkossággal vádolt *Nagy* Sándort tegnap hallgatta ki dr. *Szabó* Gyula szegzárdi kir. törvényeszéki vizsgálóbíró. A vádlott végre töredelmesen bevallotta, hogy tolvaj hó 6-án éjfel 12 és 1 óra között tényleg ő gyilkolta meg *Márton* Kálmán szegzárdi vasedénykereskedőt. A gyilkosságot bosszúból követte el, mert gazdája felpoizta. Azt is bevallotta a gyilkos kocsis, hogy *Márton* Kálmán pénzzel segítette, de azt nem akarja beismerni, hogy az asszony, akivel viszonya volt, felbérelte a gyilkosságra.

— **Rendőri hírek.** *Pivacszy* Gyula hétéves tanuló a *Művelő*ten az Örménygy-utcaiban elgázolta egy teherkocsi. Bevitték a Szent-István-kórházba, ahol ma reggel meghalt. Holttestét az orvostani intézetbe vitték. — *Kovács* Endre hivatalnok Gödöllőről jött a fővárosba. A keleti pályaudvar előtt a vasuti kocsiiban megoszott és beleesett a kocsis ablakába. Az összetört ablak üvegdarabkái súlyosan megsebesítették a karján és kezzelejn. Sebeit a mentők költötték be.

— **Carré-cirkusz.** A Carré-cirkusz esténként a leváltozatosabb műsort nyújtja közönségének. *Smith* Norton tanár mutatványival állandóan teit hazat vonz esténként más és más lovakat a legkülönbözőbb mód-szerekkel bemutatra méltóan szelít meg. A japáni néppünnyeplye című új némajátékot legkiválózatossággal kivitelben 200 személy mutatja be. A táncelőzetek művészeinek a különböző csoport képei pedig szimpompájukkal felséges látványt nyújtanak.

— **Cigányzene a Telefon Hírmondóban.** Ma estü cigányzene-közvetítésével kellemes szórakozást nyújt előfizetőinek a Telefon Hírmondó. Nyolc órakor megszólal a Hírmondó *radlója* s ki sem mozdulva otthonról, pompás cigánymuzsikát hallhatnak az abszonnec egészen 11 óráig. E cigányzene-átvitelt az Emke-kávéházból közvetíti a Telefon Hírmondó. E zenévitelt azonban megszakított szenved 8 óra 15 percek, mikor a külföldi tödszórakozatók olvastatja fel a beszélő újság és fél 10—10 óráig, midőn az est folyamán érkezett legújabb hírek felolvasása van napirenden.

(x) **Magyar Olajipar-Részvénytársaság** Budapest. Gyár: IX. Soroksári-ut 11. Iroda: VII. Károly-körút 8. Vészlőr: lenmagot, kendermagot,

ropóét, gomborkát, napraforgót, ricinusmagot, tökmagot. Szállít: Repcepogósát, tökmag-, napraforgópogósát, gépolaát, égőolaát petróleumot, karbóli-neumot, thowite-kenőcsöt és kocsikenőcsöt. Részletes prospektus és árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve küldetik.

Schlauch biboros temetése.

Budapest, július 14.

A katolikus egyház díszesen komor gyász-pompájával ment végbe ma a nagyváradí biboros püspök temetése. Az elhunyt végső akaratára szerint a fekete színt mellőzték a temetésnél s mintha az idő is kedvezni akart volna a boldogultnak, az utóbbi napok hűvös, borongós időjárása után, ragyogó meleg napra virradt Nagyvárad. A pompához hozzájárult a király képviselőjének, a kormány tagjainak, az ország főméltóságainak, továbbá Biharmegye és [Nagyvárad népének óriás számban való részvétele, ami a gyászt még impozánsabbá tette.

Már kora reggel özönlött a nép a püspöki palota előtti térre. Tegnap este érkezett meg gróf Apponyi Lajos udvarnagya, a király képviselője, aki az éjjeli szalonkocsijában töltötte. Reggel fogadására megjelentek Felszer oldalkanonok, Beöthy főispán a vármegye, Rimler polgármester a város és Schlauch Nándor uradalmi igazgató a család részéről este érkezett meg Pósz Sándor igazságügyi miniszter is, aki szintén szalonkocsijában töltötte az éjjelt.

A püspöki palota előtti óriási teret már a kora reggeli órákban beláthatatlan néptömeg lepte el, hét órakor már nem lehetett mozogni a téren. A ravatalt a kapu alatt állították fel. Hatalmas kandelaberek lobogtak az ércoporsó körül, amelyn az elhunyt püspöki és áldozári jelvényeit: a pásztorbotot, süveget, gyűrűt, kelyhet, misemondó ruhát helyezték el. A ravatalt körül díszsörgy volt felállítva, testőrök tartották piros selyemvánkosokon az elhunyt rendjeleit: a Szent István-rendet és a vaskorona-rendet. A ravatalt körül a város és a vármegye hajdúi tartották a város és vármegye hatalmas, gyönyörű szép koszorúit.

Megjelentek a temetésen a király képviselőjén és Pósz igazságügyi miniszteren kívül gróf Ueskonics Endre, a Vöröskereszt-egylet elnöke, Lajos Gyöző főherceg vednök képviselőtében, Zsilinszky Mihály államtitkár, Wlassics Gyula miniszter képviselőtében, a főrendháza küldöttsége: Zichy Nándor, Géza, Aladár, Wenckheim Frigyes Dénes és Géza gróciok, báró Nyáry Jenő, báró Gerlóczy Ferenc, báró Splényi Ödön. Megjelent a temetésen a Budapesti Újságírók Egyesületének küldöttsége, Mo-nár János apát, gróf Majláth Gusztáv erdélyi, Meszlényi Gyula szatmári püspökökön kívül Szabó János szamosújvári gör. kath. püspök, Argy Gyula, a Vöröskereszt-egylet igazgatója Budapestről, Lukács György békéscsényi főispán, Barabás Béla Nagyvárad város országgyűlési képviselője, a helyőrség részéről Albach hadosztályparancsnok, Schlemmüller vezérőrnagy, továbbá Beöthy biharmegyei főispán, Szunyogh alispán, Rimler polgármester, Mangra Vazul püspöki helynök, Laureau Agost görög-katolikus püspöki helynök, Bozók jogakadémiai igazgató, a család, az uradalmi tiszték, számtalan küldöttség, az egyházmegye papsága majdnem teljes számban a zsidó hitközség s óriási számú közönség.

Pont 9 órakor megkezdődött a gyászszertartás, melyet Császká György kaioosai érsek végzett fényes segédlettel. Várady Árpád címzetes püspök, Steinberger nagyváradí és Zundl kaioosai kanonokok segédkeztek, az abszoluóciót adták Belopotocsky tábori püspök, Majláth erdélyi, Kohl Medárd és Rainai püspökök. A koporsó előtt a család foglalt helyet, mely az egész szertartás alatt sirt. A beszentelés után az uradalmi tiszték vállukra vették a koporsót s a székesegyházba vitték, ahol ravatara tették. A fekete színt itt is mellőzték az elhunyt óhajához képest. A szentélyben balról foglalt helyet a király képviselője, a többi részében a többi egyházi és világi méltóság. Császká György érsek fényes segédlettel rekviemet mondott az elhunyt lelkiüdvéért a főoltárnál, a melléoltároknál pedig más áldozatok mondottak csendes rekviemet. Beleznay Antal székesegyházi karnagy Bill rekviemét járszotta.

A rekviem után Császká érsek újból beszentelte a koporsót, melyet azután az uradalmi tiszték kivitték a gyászkoosira. Négy szép pejlő volt a gyászkoosi elő fogva, hogy itt is kövessék a biboros óhaját. Ezután megindult a menet a pályaudvarhoz. A menet élén a temetőkezési intézet őrei haladtak, ezeket követte a katonai zenekar, majd következtek a küldöttségek, két koosi szobnő-szebb koszorúkkal a papság, egyszerű kis lakereszt, melyet egy pap vitt, s a halottas koosi. A halottas koosi után haladt a király és Wlassics miniszter képviselője, majd a gyászoló család. Ezután következett a gyászoló közönség.

A pályaudvar ninos messze a székesegyháztól s így történt, hogy a menet eleje már a pályaudvaron volt, mikor a vége még el sem indult. A pályaudvaron behelyezték az ércoporsót az előre elkészített vasuti kocsiba, melyet azután lepecsételtek. Déltánn fél 1 órakor indult el a vonat, mely az elhunyt biboros földi porhüveljét vitte Temesvárra, ahol holnap délelőtt helyezik el örök nyugalomra atya mellé, a belvárosi temető Schlauch-kápolnájában.

Temesvárról jelentik, hogy a püspök holtteste ma este 9 órakor érkezett oda különvonattal. Holnap reggel 8 órakor a pályaudvaró gyászmenettel viszik a koporsót a püspöki székesegyházba, ahol Németh József főszentelt püspök fogja végezni a gyászszertartást. A püspök temetésénél a nagyváradí káptalan Wittenberger Antal oldalkanonokot hitza meg, aki már el is utazott Nagyváradra a temetésre, mint Dessewffy Sándor osanádi püspök képviselője is. A jászóvárosi pályaudvaron ravatalt állították fel, ahol először szentelik be a koporsót. Ezután nagy pompával a székesegyházba viszik a koporsót, ahol ravatara teszik. Tíz órakor ünnepi rekviem lesz. Rekviem után nagy pompával átvisszik a koporsót a belvárosi temetőbe, ahol a Schlauch-féle családi kápolnában helyezik örök nyugalomra. A temetésre Temesvárra majdnem valamennyi megyés püspök megérkezik.

A Campanile bomlott.

Venecia, július 14.

Ma délelőtt tizenegy órakor a szent-márk-teri galambok ijedten rebentek szét s szárnyuk sühögésének nesztét nyomon követte egy irtózatoss robaj. A Campanile összeomlott.

A Campanile, szerelmes párok és bugó galambok kedves tartózkodási helye tehát nincs meg többé. Senki sem szemlélheti többé róla a biborba öltözött, pompázó tengeri város képét, a nyílt tengert s a messzeségbe tűnő hajókat. És a Campanile harangja sem csendül meg többé, nem hirdeti évszázados emlékeit ennek a városnak, ahová szerelmesek siettek, élni a gyönyörnek s feledést keresni a mult hangjai és emlékei közt a jelen sivárságából.

A Campanile, a Szent Márk-templom hatalmas harangtornya, mely egyszerű szűkeségével vált ki a piazza ragyogó házai közül, nagy és tisztességet ért el. Senki sem tudja biztosan az évet, melyben építették, de hogy félezred évnél régebb, azt biztosra veszik. Valószínű, hogy építését még a tizedik században kezdték el. Két, egymásba omló toronyból állott s ezek közé volt ékelve a szűk lépcsőzet, melyen majdnem száz méternyire lehetett feljutni. Aki valaha Venecia partjait érintette, az fölment ezen a száz méteres lépcsőn, mert erről a helyről bámulta meg mindenki a végtelen tengert, azt a millió színt, mely a habokon rezgett s innen élvezte a fősögcs csöndet, feledést keresve az alatt zajongó élet gondjaiból. Sok-sok millió ember lelket varázsoitja meg már ez a hely s az a hangulat, mely e helyből kiáradt. Még nagy Napoleon is elérkeznyedett ezen a helyen, bár azt hitte, hogy ezen a haranglábon csak tud diadalmaskodni, ha a félvilágot le tudta igazni. Napoleon lóhatón ment föl a Campaniléra, de a félezeréves torony erősebb volt Napoleonnál. Megbirta őt is, a lovát is.

A torony alján volt a híres és gyönyörű loggia, melyet Sansovino dekorált 1540-ben. Márvány- és érc-ekességek díszítették e loggiét s Venecia nemessége méltóbb helyen csakugyan nem adhatott volna taláikát magának, mint itt, e művészi ekességek környezetében.

Vasárnap azt beszéltek Venecióban, hogy a Campanile roskadozik. Az emberek aggodalmasan néztek, fejüket csóválták s arra gondoltak, hogy ime, a tenger menyasszonyának fején inog a korona. A városi tanács megtámasztotta a tornyot s reménykedett. De a Campanile öreg volt már, sokat is harangoztak benne, kivette részét az élet örmeiből és viharából. Látott szerelmes embereket enyelegni s látta a tengert háborogni. Az emberek szenvedélyeit s a természet szenvedelmét. Öreg volt már és roskatag. Oldalán nagy repedés támadt s a támasztó cölöpök nem tudták már föntartani. Szervi baja volt az öreg toronynak s a mulandóság törvénye diadalmaskodott rajta. Égető déli napsugárban bomlott föl. Kövei messze repültek, de emberben nem tettek kárt.

Venecia, július 14.

A Szent Márk-templom harangtornya ma délelőtt féltíz órakor leomlott és magával rántotta a San-rovino-loggettát és a szomszéd Palazzo Realenak egy részét. Remélik, hogy emberéletben nem esett kár. Azon a helyen, ahol a torony állott, most 30 méter magas romhalmasz hover. A Márk-tér és környéke kövekkel van borítva. A lakosság körében nagy a rémület. A

hatóság képviselői megjelentek a helyszínén és elrendelték a romok gyors eltakarítását. Az összeomlott harangtorony estében magával rántotta a Palazzo Reale könyvtártermét. Minthogy a torony leomlása előrelátható volt, néhány perccel a katasztrófa előtt kiürítették a Szent Márk-teret. Néhány ember könnyű sérülést szenvedett. A községtanácsot ma este rendkívüli ülésre hívták össze.

Venecia, július 14.

A Szent Márk-templom toronyának összeomlásától már régen tartottak. Azon az oldalon ugyanis, ahol az óra van, már egy század előtt igen nagy repedés keletkezett. Ezelőtt pár évvel ugyanis egy izben a villám belesapott a templomba és alaposan megrongálta az óségi remeket. Tegnap egy építési bizottságot küldtek ki a torony állapotának megvizsgálására. A bizottság megállapította, hogy a katasztrófa minden percben bekövetkezhetik és ezért elrendelte, hogy a dél jelzését, ami a Lidóról való lövésről történt, valamint a harangozást egyelőre be kell szüntetni. Ma reggel aztán bekövetkezett a szerencsétlenség. A torony felső része mennydörgésszerű robajjal alázuhant és magával rántotta a Loggettát és az előtte levő Sansovino-szobrokkal együtt.

Róma, július 14.

A Stefani-ügynökség a közoktatásügyi minisztériumnak egy hosszabb közleményét adja ki, amely azt mondja egyebek között:

A venecioi prelektus tegnap értesítette a közoktatásügyi minisztériumot, hogy a Szent-Márk-templom harangtoronyán repedések mutatkoznak és hogy a hatóság kellő óvintézkedéseket teit. A minisztérium utasította Poito és Calderini építészeket, valamint a minisztérium régészeti osztályának igazgatóját hogy azonnal Venecióba menjenek és kelő intézkedéseket tegyenek. A sürgős intézkedésekre messzemenő meghatalmazásokat adtak a kiküldötteknek. Ma a miniszter a venecioi hatóságoktól táviratokat kapott, ameyek a Szent-Márk-torony beomlásáról és a Palazzo Reale és a Sansovino-Loggetta megrongálódásáról adtak hírt. A minisztérium nem kapott olyan jelentést amely szerint a harangtorony beomlásától kellett volna tartani, ellenkezőleg, a műszaki bizottság tavaly novemberben kizártan mondotta ezt a veszedelemet. A miniszter utasította a bizottságot, hogy ma este Venecióba utazzék, szigorú vizsgálatot tartson arra nézve, hogy kit terhel a felelősség és vizsgálja meg a több emlékműveket.

Venecia, július 14.

A San-Marco torony beomlása itt és egész Olaszországban nagy megdöbbenést keltett és nemzeti szerencsétlenségnek tekintik. Nem hitték, hogy a katasztrófa oly közel van. A templom és a doge palota nem sérült meg. Sok polgár és idegen pénz ajánlott fel a hatóságoknak és felhívta ezeket és a szerkesztősegeket, hogy indítsanak gyűjtést, hogy a tornyot újra felépíthessék. A közoktatásügyi miniszter holnap ide érkezik.

Venecia, július 14.

A Márk-téren egész nap nagy néptömeg volt együtt. A szerencsétlenség színhelye körül katonaság állott sorfalat. A Márk-tér ma este, minthogy a gázvezeték megsérülése következtében világítás nélkül maradt, komor képet nyújtott. A községtanács ma este tartott rendkívüli gyűlésén 500.000 lírát szavazott meg a harangtorony és a Loggetta di Sansovino helyreállítására. A takarékpénztár ugyanerre a célra nyilvános aláírást nyitott és az aláírásokat 100.000 lírával kezdte meg.

Margherita özevgy királyné és gróf Bülow birodalmi kancellár a községtanácsához részvétliratokat intéztek a San Marco-torony beomlása alkalmából.

Fécs, július 14.

A laibachi földrengésfigyelő-intézet vezetője táviratozza nekünk:

A föld- és tenger-rengések hatással Felső-Olaszországban évszázadok óta igen erősek voltak, úgy hogy a venecioi Szent-Márk-Campanil beomlása is ennek a hatásnak tulajdonítandó, amennyiben a tenger-rengések a Campanile alapját hosszas időközön át lassan, de biztosan megbolygatták, míg végre az idők során a beomlásnak be kellett következnie, nincs kizárva, hogy a szaloniki földrengés, mely egy teljes órán át éreztette rengető hatását a Campanile talajával, adta meg ugyászólván a végső lökést arra, hogy a beomlás bekövetkezzék.

A Campanile, mint Olaszországban a tornyok általában, a templomtól, melyhez tartozik, egészen

elkülönítve épült. 1080-ban Dominico Silvio doge uralkodása alatt *Vilipardi* építész fogott bele építésébe, hanem mielőtt tervezett magasságának egy harmadát elérte volna, az egész építmény meghibbant az alapzat süllyedni kezdett, úgy, hogy kénytelenek voltak lerombolni s néhány öllel arrább, szilárdabban alapozott talajon újra kezdeni az építést azon helyen, ahol ma is áll.

Eleinte a Campanile csak az ez idő szerinti harangtábor magasságáig épült fel, körülbelül 200 lábnyira a földtől. 1178-ban építették fel fedelét egy antik minta után, míg 1510-ben Loredan doge azt nem tartván elég díszesnek, leszedte, helyébe a ma is látható remek tornyot emeltette, melyet drága keleti márvány-oszlopok s bronzlemez-tetűzet azon pedig egy bearyozott szárnyas angyal alakja ékesít. A Campanile belsejében kényelmes, menedékes ut vezet fel, melyen nem volna lehetetlen egészen a harangokig lóháton feljutni. Jó lábu és jó tüdőű látogatóknak éppen nem fáradságos a felmenetel ezen kétszázkilencven láb azaz majdnem 100 méter magas toronyba, honnan a kilátás mesés szép! Madártávlatból magunk alatt látjuk a várost csatornáival, palotáival, templomaival; a lagunákat és szigeteit, az egész Adriai Öböl, regényes partjaival, hátunk mögött a messze Alp-pecsétet felfedeztetőkkel s ha megfordulunk, a tengerben, az ősi Adriában gyönyörködhetünk, amíg szemünk ellát! Oly elbűvölő látvány ez, melyet méltón leírni a legragyogóbb toll sem volna képes. Látni sem elég azt, át kell érezni!...

Alászállva a magasból, kitérve a torony kapuján, a Campanile falához épített diszpáholszerű — a művészettől ragyogó — remek építmény tűnik fel. Az előbbi hatalmas látvány után, mely a végtelenség fogalmával foglalkoztatja messze elmerengő lelkünket, sajátos ellentétes benyomást tesz reánk a *Loggia*, kicsiny méretű — éppen finom részletei miatt — oly pártatlan műbecsi homlokzata, amely legparányibb domborművében is, a véges, gyarló ember művészetét, alkotó erejét, magasröptű ihletét ragyogtatja!

A legtisztább florenzi stílusban van az tartva egész a legapróbb részletekig. A halhatatlan *Sansovino* műve 1540-ből. Remekül csiszolt és taragott márvány-és bronzművek finomizlésű összhangzatos egyvelege, melynek a legjelenteklenebbnek tetsző párkányzatai is gondos domborművekkel ékesítvők. Igen érdekes allegorikus képletben látjuk e márványműben a köztársaság diadalmát megörökítve. Venus, tudjuk, Ciprus szigetének jelképe, hol a mithosz költői hagyományja szerint a vizek hullámaiban született. Candiát pedig Jupiterrel azonosították. Nos *Sansovino*, a mitologia ezen istenit s általuk a velencei köztársaság két legszebb tartományát egy szép attikus domborműben ábrázolja. Egyáltalán az összes mitológiai és allegorikus vésett motívumok bájosak és költőiek. A rostélyzat és annak ajtaja pedig rajza és remek kivitele által tűnik ki.

E kecses díszépítményben a köztársaság idején egy-egy prokurátor tartózkodott, mint a díszőség feje, az alatt míg a szomszédos doge-palotában a nagy-tanács ülésezett. — Ma pedig — sic tempora mutantur — hatósági árverések színhelye s havonként egyszer a velencei lotto szerencsekerekét forgatják meg benne, ilyenkor rendszeren nagy néptömeg lesi kívül a kihuzott számokat, hogy ki-ki mielőbb értesüljön szerencséséről, illetőleg, hogy a károsodottak újabb családossal gazdagodjanak.

Mellette van a székesegyház előtti három hatalmas zászló-árbo. Tömör bronz talapatok tiszta görög izlésű vert művei 1305-ben készültek. Mesterük Alessandro Leopardo. E cédrus árboconok lobogetak hajdan ünnepen és vasárnapon a köztársaság három emlékezetes hódításának diadalmos emlékére Cyprus, Candia és Morea zászlai, melyeket Velence bukása után a francia színek, majd meg Ausztria vörös-fehér lobogetái váltottak fel. Ma az egységes Olaszország címere díszleg a büszke zászlók, melyekkel a lagunák szellő ujból pajzán jó kedvvel enyelegnek s amelyekre az anyai megpróbáltatást átszenvedett velencei nép ismét büszkén és boldogan tekintet fel.

A Piazzetta közepén van ama remek építmény, amelyk végigvonul az egész tér hosszában egészen a Campanile-ig. Saját tervezői szerint részben maga *Sansovino* építette, részben elhunytá után, *Scamozzi* fejezte be. Építését a nagy-tanács rendelte el 1535-ben a célból, hogy abban Szent-Márk könyvtára, melynek, mint tudjuk Petrarca nagybecsű hagyományát vetette meg alapját — méltó elhelyezést találjon.

Maga *Sansovino* a tizenhatodik árkádig vezette az építést, onnan kezdve fejezte be *Scamozzi*. E 21 ívezett nyílással dírtai és jóniai izlésben emelt dísz-épületnek megkapóan művészi a párkányzata s úgy

alsó, mint felső oszlopos korlátdísz. A felsőn elhelyezett szoborműveket *Sansovino* tanítványai készítették. Az egész palota gazdag és előkelő jellegű, s emelkedett nemes izlésére nézve, párját ritkító építkezési remekmű. Megalkotója mégis megérdemelt ünnepeletetés helyett sulyos méltatlan bántalmat szenvedett. Az építkezés folyama alatt az egyik bolthajtás összeomlott. Erre az ősz mester fogházba záratott s megfosztatott állami műépítészeti állásától; sőt azonfelül a beomlott bolthajtásnak saját költségén leendő felépítésére köteleztetett. Benső barátai, *Tizian*, a nagy festő járta ki, hogy ismét szabadlábra helyeztessék s hivatalát, amelynek oly méltó díszre volt, visszakapja, de nemsokára rá megbalt.

Ma e remek épület — miután abból Szent-Márk könyvtára a doge-palotába helyeztetett át, rendelkezett cseréit, — a királyi palota tartozéka.

Dessowfy Art-stüd.

A házmester.

A tanács a házmesteri szabályrendeletet elfogadta és kimondta, hogy a házmester nem tizenegynapi, hanem háromhónapi felmondást követelhet.

Ki reggel, éjjel, este kel
Agyból párnákból, hogyha kell,
Nem alszik éjjel, nappal alszik,
Kinek csak mormogása hallszik,
Egész világgal van pere,
Ez ő, a háznak mestere.

Féltiz előtt kaput bezár,
Feszülten csemetésre vár.
S ha szól a vidám csemető,
Gyors lépteit nem lenget ő.
Egy órát még ilyenkor alszik,
Csak csendes hortyogása hallszik,
Ámát zavarni nem szabad
S a csemető majd megszakad.

A bennlakó nagy félve vár,
S ilyenkor kinnlakóra vál.
Arcát havas szelek szelik,
Várhat világos reggelig.
S ki nappal alszik, éjjel alszik,
De végre csoszogása hallszik;
„Már jön!” — így szól a bennlakó,
S az arca rettenőn iakó.

Most történik a rémeset:
Ki épp egy óráig lesett,
Most gyáva lesz, miként a nyúl,
Es gyorsan a zsebébe nyúl.
Igy szól: „Uram, mily gyorsan felkelt!
Fogadja ezt, im itt a sperrgeid.”
S kapun így gyorsan bétörög,
A házmester dühöng, morog.

Ez ő, a háznak mestere,
A jó tanács sem bír vele.
Nem mondanak fel néki már
S a bennlakó hiába vár;
Az óra száll, az óra fut,
Még mindig nem nyitnak kaput.
S e verset, tudják, mért hozom?
— Hűsz kapupénzzel tartozom.

— xi.

NYÁRI ÉLET.

Akinek semmi se izlik.

— Jelenet. —

(Történik egy nyári vendéglőben. Az az ur, akiről szó lesz, szálmadzaggy. Tegnap utazott el a felesége. Ma eszik először vendéglőben.)

Az ur (felléleklik): Fizetni!
A főpincér: Azonnal, kérem.
Az ur: Istenem, istenem, csakohogy már vége ennek a szomorú ebédnek. Annusa már Poprád-Felkán van... (elmélázik).

A főpincér: Fizetni, kérem?
Az ur: Igen.
A főpincér: Parancsoljon.
Az ur (még undorral): Volt egy levešem.
A főpincér: Tizenkettő.
Az ur: Olyan volt, mint a meleg víz. A daragaska olyan volt, mint a homok. Azonkívül el volt szóva. Es egy haszál volt benne. Szóval, volt egy komisz levešem.

A főpincér: Tizenkettő.
Az ur: Aztán volt egy marhahusom.
A főpincér: Mivel?
Az ur: Vitriolos lürészporral.
A főpincér: Hogy tetszett mondani?
Az ur: Az étlapon úgy van, hogy ecetes torna.

Pfuj. A marhahus maga olyan volt, mint egy tennisz-cipő talpa. Szóval, volt egy rettenetes marhahusom.
A főpincér: Harmino.
Az ur: Undorító volt.
A főpincér: Harmino.
Az ur: Aztán volt egy piszok.
A főpincér: Micsoda?
Az ur: Egy piszok. Cseresnyésrésés. Még ilyet nem ettem.

A főpincér: Huszonöt.
Az ur: Régi morzsa volt benne, kukac-kongresszus, piuj és piuj. Minden cseresnyében benne volt a mag.

A főpincér: Máshol sincs előre kiköpvé.
Az ur: Rémes volt.
A főpincér: Huszonöt.
Az ur: Aztán volt egy lyuk.
A főpincér: Talán ementáli sajt?
Az ur: Eltálatá. Csupa lyuk volt.
A főpincér (kedélyesen): A lyukat nem kell megenni. Azt kiköpi az ember. Tizenkettő.
Az ur: Két kenyér. Száraz.
A főpincér: Négy. Összesen nyolcvanhárom.
Az ur: Pardon, egy büdös szivarom is volt.
A főpincér: Tiz.

Az ur: It van. A többi a magáé. Alászzolgálja.
A főpincér: Mielőtt elmegy, uram, engedjen meg egy szerény megjegyzést. Az ember, ha ennyi komiszat összevevte, ne szídjá utólag. Tegyen úgy, mintha meg volna elégedve. A megvevte ételre azt mondani, hogy piszok, olyan, mintha az ember azt mondja a feleségére, hogy csunya. Hagyta volna ott. De ha már egyszer a magáé, legyen vele szolidáris. Érti?

Az ur: Érttem. Ön egy finom lélek. Holnapra rezerválja ezt az asztalt.

A főpincér: Hát visszajön?
Az ur: Persze, hogy visszajöjök. Aránylag mégis ez a legjobb vendéglő...

— o. —

FŐVÁROS

(*) A főváros egészsége. A közigazgatási bizottság mai ülésén *Schermann* Adolff tiszti főorvos is bemutatta jelentését. E szerint a székesútváros közegészségi állapota — viszonyitva a mult haviboz — kedvező volt, mert egy a halálozások, valamint a hevenyfertőző kórok száma csökkenést és pedig a kanyaró (821), a vörheny (—60), a ronesóli toroklob (—45), a szamarhurut (—59). A többi hevenyfertőző kórok számbavehető változást nem mutatnak. Elve született 1359, meghalt 1092 s így a születések 767-el multak felül a halálozásokat. Az összes köz-és magánkórházakban, valamint gyógyintézetekben kezeltetett 9310 fekvő és 12160 járóbeteg, összesen 21470.

(*) Alagút a korzó alatt. A Ferenc József-rakpart és a Petőfi-tér sarkát néhány nappal ezelőtt bekerítették; négy magas deszkafalat húztak egy kis térség köré s a korzó idenyuló kijáratát úgy megszüktették, hogy azon egymás mellett ketten is alig járhatnak el. A falakon belül reggeltől estig foly a munka. A szennyes vizet levezető légyülvőcsatornának egyik ágát a főváros a Duna partján vezeteti végig; az új országháztól a Petőfi-térig nyulik ez a csatorna és ennek építéséhez készülődnék a Petőfi-tér sarkán elkerített területen. A csatorna elhelyezése azonban itt nem úgy történik, mint másutt, hogy felássák a földet s a lehetlenné tesznek minden közlekedést. Itt csak a két végpontnál foglalnak le a munkához egy-egy kis térséget, a dolog írszere a föld alatt történik. Alagutat furnak a hosszú utvonalon, s abban építik ki a másélmétes vízvezeték csövet. Az alagút lejárata a Petőfi-térnél lesz, ott, ahol most a tér sarkát elkerítették. Két-három nap múlva már elkezdődik a turás a korzó alatt.

(*) Kastos Péter felebbezésel. A tandíjszabályzat revíziója dolgában hozott közgyűlési határozat elven *Kastos* Péter ma terjedelmes felebbezés nyújtott be. A felebbezés különösen azt kitagásolja, hogy a felsőbb leányiskolák felvételi díja és tandíja a középiskoláknál magasabb, és azt kívánja, hogy a felvételi díj 12 korona, a tandíj pedig 30 korona legyen, mint a reáliskolákban. Kívánja továbbá, hogy a főváros kötelekibe nem tartozó s itt adott nem fizető hivatalnokok gyermekei is részesüthessenek tandíjmentességben, mert ha eszülök egyesek községi adott nem is fizetnek, így azazt adóban tetemesen hozzájárulnak a főváros terheinek viseléséhez. Ugyancsak *Kastos* Péter megellebbezte a városi vámtarifáról hozott határozatot is, mert szerinte a tarifai tételei a szegényebb néposztályok élelmézési viszonyait drágítják.

(*) A főváros közbiztonsága. A közigazgatási bizottság mai ülésén számolt be a főkapitány a mult hónap közbiztonsági állapotáról. A beszámoló szerint júniusban a rendőrség 1442 bűncselemben fejezte be a nyomozást. Ezek közül az ember élete ellen 160 irányult. A rendőrség 150 bűnöst tartóztatotta le. A fogház-és

tolonügysztyában 2125 ember került közigazgatási elbánságra; ezek közül 1974 kihágásért volt bezárva; 424-et eltilonoltak, 265-öt kényszerrel vélel kiutasítottak. A bizottsági ülésen így nyilatkozott a főkapitány a kivándorlás kérdéséről: A kivándorlás ismét növekszik. Az elmúlt évben 460 előállítás történt, vagyis 52-vel több, mint a múlt év hasonló szakában. E szaporodás oka főleg abban rejlik, hogy a közigazgatási hatóságok nagyrésze nem törekszik a kivándorlás megakadályozására abban a hitben, hogy itt a fővárosban amugy is szigorú az ellenőrzés. Az államrendőrség nem tehet egyebet, mint hogy az utlevél nélkül lévő kivándorlókat őltartóztatja s e tekintetben minden lehetőséget elkövet.

SZÍNHÁZ, ZENE

**** Fővárosi Nyári Színház.** A krisztinavárosi szinkörben holnap, kedden lesz Gavault és Berr Lampa az ablakban című bohózatának az első előadása. A budai szinkör vigjátéki személyeire nagy buzgósággal készült a kitűnő bohózat holnapi előadására. A darabban mint főszereplők részt vesznek: Bartos, Fáy Flóra, Izsó Miklós, Bera Paula, Réthey, Sziklay, Fői Frida, Rózsa Gizella, Baghy, Kövessy, Keleti Anna és Szőke Gizella.

**** Magyar művész sikere Oroszországban.** Sopronyi Henrik hegedűművész, a budapesti Nemzeti Zenede tanára nagy sikerrel és általános tetszés mellett hangversenyez Oroszországban. Legutóbb az oroszországi Libau nevű előkelő fürdőhelyen hangversenyzett osztatlan tetszés mellett. Orosz lapok nagy dicsérrel és lelkesedéssel írnak Sopronyi Henrik kiváló művészetéről.

**** Városligeti Nyári Színház. Ujházi** Ede kedden újra fellép a Lengyel zsidóban, ezenkívül még a Vén bakancsok és fia a huszár és a Cifra nyomorúság című darabokban folytatja vendég szereplését. Ziehrer A három kívánság című operettjéből már javában folynak a próbák.

**** Jubileumi pályázat.** A Budapesti Polgári Dalkör 30 éves emállásának jubileumára. az 1903. évben tartandó ünnepélyen előadandó eredeti magyar népkar-pályázatot hirdet. Az első és legjobb művet 100, a másodikat 80, a harmadikat 40 koronával jutalmazták. A pályázaton csak magyar honpolgár vehet részt. Az első díjat nyert mű egészben, a két második díjat nyert mű szerzőjére a dalkör kizárólagos tulajdonába megy át. Lejárati idő 1903. január 1. A pályaművek jellegű levelel ellátva a dalkör ügyvivő aienközé, Csehacek Vilmoshoz, (Budapest IV. Váci-utca 40.) intézendők.

**** A Szonogno-díj sűrűje.** A milánói Szonogno cég tudvalevően 50.000 lírás pályázatot tűzött ki egy egyfolyvónás drámai operára. Ennek a pályázatnak a pályabírái lesznek Humperdinck, a Jancsi és Juliska szerzője, aki Németországot fogja képviselni, Jan Bloekz, az antwerpeni konzervatórium igazgatója, aki Belgiumot képviseli és Massenot, aki Franciaországot képviseli. Olaszországot három zeneszerző fogja képviselni, akiknek személyében még eddig nem történt megállapodás. Tudvalevőleg a Paraszthebsület is annak idején a Szonogno-pályázaton lett nyertes.

Nyilttér.

Ne tapost lábball

a mit isten a természetben ajándékozott és a következő írások bizonyítanak. (Az eredeti mindenkinek rendelkezésére áll.) Ez írások így szólnak: **M. polgármester** ur M.-ben. Sziveskedjék meg 5 csomag „Pectora“-t küldeni, katarrhus és köhögés elleni használatra. — Az első küldemény használatát után már javulás állott be.

B. dékán ur R.-ben. Kérek ismét hasonló mennyiségű „Pectora“-t küldeni A tea feloldja a nyálkát és szomszédomnak igen jól használt.

B. G. ur N.-ben **Elhajorosság.** Sziveskedjék 10 csomag „Pectora“-t utánvéttel küldeni, miután az kitűnő szolgálatot tesz 25 éves bajomnál és én a teát továbbra is használni akarom, mert már régen asztmában szenvedek és 71 éves vagyok.

G. ur H.-ban. Kérek postafordulattal 10 csomag „Pectora“-t, melyet 1895. vagy 96-ban már sikeresen használtam. Előre is köszönetet és tiszteletet.

A. P. ur P.-ben, **Oberlausitz.** Kérem postafordulattal az Ön kitűnő „Pectora“-jából 5 csomagot küldeni, melyet torok-katarrhusom ellen akkor használtam. A tea a múlt őszön az orvosok által eredménytelenül kezelt tüdőkatarrhus ellen igen jól bevált.

Hogy a valódi „Pectora“-t kapjuk, forduljunk a Diagnosztisztához, Károly-körút 5., mely azt csomagoként 2 koronáért küldi szét.

Feljezhetően jó rokonunk

özv. Pahlitzky Józsefné, szül. Merkl Katalin

urnőnek elhunyna alkalmából fogadják ez uton azon t. egyesületek, körök és magánosok, kik őszinte részvétellel súlyos bánatunkat enyhítették, hálás köszönetünket. **A gyászoló család.**

SZOLYVAI

ásványvíz.

Előrendű szakfőrelők vegytanmérés alapján titlilon tartalmánál fogva kiváló hatású kőszén-, vasa-, hólvas-, bajkóni-, ugazintón gyomor-, torok-, tüdő-, egész bántalmaknál. Eredeti tulajdonságát éveken át megtartja a palackban. Vasmentes! Könnyen emészthető! Csiramentes!

Borral igen üdítő ital! Megrendelhető: **Uradalmi ásványvizek bérletőségénél**

Szolyván (Bereg megye).
Budapesti főraktár: VII. Huszár-utca 5.
Prospectus kívánatra ingyen és bérmentve.

(Az e rovat alatt közöltetteknek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

TÖRVÉNYSZÉK

§§ Szabadlábi-ahelyezés. A Magyar Földhivatalintézetnél oly rejtélyes módon elűnt 1000 forintos bankjegy eltűnésével gyanusított s letartóztatott Turóczy Antal bankszolgálat védőjének, dr. Kádor Gyulának felolymódása folytán a törvényszék vádatnása ma dében Ruttkay bíró elnöklete s dr. Makuz bíró előadása alapján szabadlábra helyezte. A vizsgálót azonban a vizsgálóbíró a védő kérésére más irányban is kiterjesztette.

§§ Az áruló gyémánt. Schrötter Arnold mű-ötvs Mária Valéria-utcai tizletébe pár nappal ezelőtt egy elegánsan öltözött urihölgy toppant be s gyémántokat kért mutatni, hogy közülük vásárvna, egyet megvegyen. Schrötter elébe tette a drágaköves szekrénykét, amelyben a többi gyémántkövek között volt egy hibás gyémánt is. Az urinó hosszas válogatás után elváltozott a nélkül, hogy vásárolni volna valamit. Schrötter a hölgy távozása után vette csak észre, hogy az ékszeres szekrényéből hiányzik az a hibás gyémánt, amelyet az urinó oly sok ideig nézegetett. Rögtön tisztában volt vele, hogy a vásárlás ürügye alatt lopta meg őt az elegáns asszony. Feljelentést tett a rendőrségnek, ahol pontos leírást is adott a hibás gyémántkőről. A rendőrség ezt a leírást közölte az összes fővárosi ékszerészekkel. E hó 12-ikén **Maythényi** fővárosi ékszerésznél megjelent egy urinó s egy hibás gyémántkővet kínált megvételre. Az ékszerész látszólag meg is vette a követ 8 koronáért, de értesítette egyben a rendőrséget s pontos személyleírást adott az urinóról. Ez a személyleírás teljesen ráillett **Fazekas** Gusztávné született Blahó Juliskára, egy államhivatalnok fiatal, szőke feleségére, aki ellen **Kallitz** Viktor, **Link** István és **Heuffel** Lajos fővárosi ékszerészek panaszai folytán jelenleg három rendbeli lopás büntette miatt bűnvizsgálat van folyamatban a büntető-törvényszékén. A rendőrség nyomban beidézte **Fazekas** kihalgatására. **Schrötter** ékszerész s még két tanu határozottan felismerték benne azt az urinót, aki gyémántvásárlás végett megjelent a Mária Valéria-utcai ékszerésztizletben. De **Maythényi** ékszerész is felismerte benne azt a nőt, akitől ő 8 koronáért megvette a hibás gyémántkővet. A kihallgatás végeztével — bár **Fazekas** tagadásban volt — a rendőrség szombaton délután 3 órakor letartóztatta **Fazekas** Gusztávnét s vasárnap reggel átkísértette a kir. ügyészség fogházába.

A büntető-járásbírószám ma vonta felelősségre **Fazekas** Gusztávnét lopás vétségé miatt. A tárgyaló bíró **Benke** járásbíró a logházából vezettette maga elé a kisirt szemű osinos szőke asszonyt. Az általános kérdésekre történt kihalgatása után a bíró közölte dr. **Takács** Dénes ügyészi megbízottal és dr. **Szakács** Pál védővel, hogy a mai tárgyalás aligha lesz ítéletbe befejezhető, mert sem **Maythényi** ékszerész, sem a károsult, sem pedig a terhelő tanuk beidézve nem lettek, már pedig ezek kihalgatására okvetlen szükség van mert a vádlott tagadásban van.

Dr. **Takács** Dénes ügyészi megbízott erre a tárgyalás elnapolását kérte azzal, hogy a vádlott ellen a vizsgálati lógság tennartassék.

A védő is hozzájárult az elnapolási kérelemhez, de kérte védenecének szabadlábrabehelyezését azzal a megokolással, hogy állandó lakása s keresetforrása van. A bíró a tárgyalást elnapolta, de vádlott vizsgálati lógságát tennartotta.

Fazekas Gusztávné sirva kérte a bírót, hogy engedje meg neki, hogy lérvélel beszéljenben, egyben pedig megnyugodott a bírói határozatban. A bíró az újabb tárgyalást e hó 17-én délelőtt 10 órára tűzte ki.

SPORT

*** A karlsbadi löversenyek** eredményét leg-hamarabb és legmegbízhatóbban a Telefon Hírmondó után tudhatják meg az érdeklődők, mert a Telefon Hírmondó kiküldött tudósítójának telefonjelentései alapján, közvetlenül az egyes versenyeik leutása után két futamunkint részletes tudósítást olvastat fel a versenyek eredményéről. A löverseny-eredmények felolvasására, — melyeknek összsereményét már 8 óra tájban felolvastatja a beszélő újság — kétszeres riadó-jellel hívja fel az előzetők figyelmét a Telefon Hírmondó.

TÁVIRATOK

Southampton, július 14. Pannocfote, az elhunyt washingtoni angol nagykövett holttete a Brooklyn amerikai cikkőn ideérkezett; nagy ünnepségek közt szállították partra.

A francia nemzeti ünnep.

Páris, július 14. A köztársaság elnöke ma a nemzeti ünnep alkalmából a Longchampson szemlét tartott a párisi helyőrség lőőit. Az elnök 8 órakor jelent meg a közönség lelkes ovációi között.

Páris, július 14. A szemlén jelen volt az egész diplomáciai kar, **Makonnen** ras, a száiami trónörökös és **Csajcseng** kínai herceg, **André** hadügyminiszter igen gyorsan végezte a szemlét. **Loubet** elnök több magas tisztet kiütetett és a tömeg tetszése közt a beszületrend keresztjét ráützte a párisi tüzőlők zászlá-ára. Ezután disztelvonulás volt, miközben a csapatokat éltették. Délután 5 óra 30 perckor az elnök a tömeg élénk üdvözlése közt visszatért az Elysée-palotába. A szemle alatt a nyomasztó hőség következtében **Vaure-Biget** tábornok és több katoná rosszul lett, de súlyosabb eset nem fordult elő.

Páris, július 14. A mai nemzeti ünnep alkalmából a hazafi-liga tagjai, mint minden évben, a Strassburg-és **Jeanne d'Arc**-szoborhoz mentek, ahol koszorukat tettek le. A tüntetés nyugodtan és zavartalanul folyt le.

Páris, július 14. A longchampszi szemle után **Loubet** elnök **André** hadügyminiszterhez levelet intézett, amelyben konstataja, hogy a hadsereg kiképzése és iskolázottsága nem hagy fenn kívánni valót. A tikkasztó hőség dacára a csapatok figyelemreméltó feszes tartással vonultak el. Páris lakossága ünnepelte a trikolort és a hadsereget, amely amazt védelmezi. Mély örömmel tölti el az elnököt, hogy az ország lakossága ugyanily érzelmekeket táplál a hadsereg iránt. Ez a ragaszkodás az állami intézményekhez a legjobb biztosítéka a haza biztonságának és a köztársaság nagyságának.

A cetinyei nász.

Cetinye július 14. A török követséget ma délelőtt hivatalosan katonai pompával fogadták. A francia követ tegnap **Mirko** hercegnek átadta a **becsület-rend** nagytisztú keresztjét és **Loubet** elnök szerencsekívánatait.

Tiencin kiürítése.

Peking, július 14. (Reuter.) A követek meg-egyeztek Tiencin átadásának feltételeire nézve és csak a távollevő olasz követ aláírására várnak.

Berlin, július 14. A Wolff-ügynökség jelenti Pekingből mai keettel: A hatalmak képviselői ma azonos jegyzéket küldtek a kínai kormánynak a tiencini ideiglenes kormányzat megszüntetése tárgyában.

Közgazdasági táviratok.

New-York, július 14. (Terménytársaság.) (Zárult.) **Gyapot:** New Yorkban heven 9 1/2 (9 1/4). **Juliusra** 8.70 (8.71). **Októberre** 7.88 (7.83). **New-Orleansban** heven 9.— (9.—). — **Petroleum:** Stand white New-Yorkban 7.40 (7.40). Stand white Philadelphában 7.35 (7.35). **Rafined in Cases** 8.50 (8.50). **Credit Balances at Oil City** 1.22 (1.22). — **Zsir:** Western steam 11.70 (11.65). **Rohe és Brothers** 11.85 (11.80). — **Tengeri** irányzata szabálytalan. — **Juliusra** 70 1/2 (70 1/4). **Szeptemberre** 64 1/2 (65 1/2). — **Okt.-re** — (—). — **Buca** irányzata gyenge. — **Piros ősz** heven 81 1/4 (81 1/4). **Juliusra** 82.— (81 1/4). **Szept.-re** 78 1/4 (78 1/4). **Okt.-re** — (—). — **Dec.-re** 78 1/2 (79.—). **Gabona** szállítási díja **Liverpoolba** 1 1/2 (1 1/2). — **Kávé:** fair Rio 7. sz. 5 1/2 (5 1/4). **Jul.-ra** — 5.15 (4.80). **októberre** 5.20 (4.95). — **Liszt:** Spring Wheat clear 3 — (3.—). — **Cukor:** 2 1/2 (2 1/2). — **On:** 28.40 (28.62). — **Réz:** 11 1/2 — 12 1/2. (12.— — 12.15). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Chicago, július 14. (Terménytársaság.) (Zárult.) **Buza** irányzata engedő. — **Juliusra** 71 1/2. (72 1/2). — **Szept.-re** 75.— (77 1/2). — **Tengeri** irányzata engedő. **Szept.-re** 61.— (61 1/4). — **Zsir:** Szept.-re 11.42 (11.85). — **Okt.-re** 10.95 (10.97). — **Szalonna** short clear 11.32 (11.32). — **Sertésus:** Szept.-re 18.67 (18.72). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

KÜLÖNFÉLÉK

Felhők szerelme.

Két felhőt rebentett szél a szél,
Két ölelkező, szomorú felhőt.
Oly bús volt e szerelem
A légbe fenn,
O nem volt szava,
Es csókja sem:
Csak ölelése.
Es jött a szél
Es szeretőit őket,
A szeretőket.
S most bánatosan szállnak
A szürke árnyak,
Azon tűnődve szüntelen,
— S mindkettőt azt sóhajtja:
Hogy jön-e még vajjon,
Egy édes fuvalom,
Mely őket egymás karjaiba hajtja!

Kemény Simon.

— **+** A távirás kritikus napja. Történetek már nagy események, s természetes, hogy olyankor fokozott munkát végeztek a táviróhivatalok. De az elmaradt londoni koronázás és az angol király bejegyzésének alkalmá eddig még nem tapasztalt nagyarányú távirózást idézett elő. Azon a napon ugyanis, melyen a koronázás elhalasztását és a királyi betegséget nyilvánosságra hozták, délelőtt tizenegy óráról esti nyolc óráig háromszázezer táviratot adtak föl a londoni táviróhivatalban, annyit, amennyit még egy napon, egy helyen soha nem adtak fel. A hírlapoknak szóló táviratok számára külön osztály van ebben az osztályban rengeteg volt a munka még a következő napokban is, míg a beteg királyi állapotja jobbra fordult. Ebből az alkalomból érdekes az a kimutatás, amely képét adja a telegráfzás és ezzel az információ, a hírszolgálat fejlődésének az utolsó harminc esztendő alatt. Harminc esztendővel ezelőtt Nagy-Britannia valamennyi táviróhivatala egy év alatt összesen huszonhat millió szót közvetített, ami kinyomtatva kétszáz derekas kötetet tenne igen gazdag és változatos tartalommal. A tavaly Angliában főládott és Angliába küldött telegrammok összesen 8330 ilyen kötetet tennének ki. Többször megessett tavaly, hogy egyetlen napon annyi volt a telegram mint az 1871-iki egész esztendőben. Február 1-én. Viktória királyné temetése napján, csak magában a londoni főládóban 119.165 táviratot adtak föl. Covesből a királyné betegségének ideje alatt a halála utáni napig csak újságnak háromszázezer szót küldöttek dróton. Ladysmith főlásaditása napján a londoni főládóban ötvenkilencezer érkezett és főládott táviratot kellett a rendeltetési helyükre juttatnia. Mikor Umberto királyt az anarkhista Bresci agyonlőtte,

huszonnégy óra alatt a milánói telegráfihatal harminc-kétezer táviratot továbbított, ugyanez idő alatt ötezer telegramm érkezett oda csak külföldről. Azon a napon, amelyiken a Dreyfuss-pürrben az ítéletet kibírták, a rennesi telegráfihatalban négyszázezer koronánál többet fizettek főládott táviratokért. Az ilyen napokat a táviró-tisztek „elsőrangú kritikus napoknak” hívják és képzeltetik, hogy fázna tőlük.

— **+** A jó hangu herceg. György szász király ifjúkorából emlegetik ezt a jóízű apróságot. A király ugyanis, mikor még fiatal herceg volt, nagyon jó hanggal dicsekedhetett és egyáltalában nagyon érdeklődött a zene iránt. Mikor 1849-ben szülei, János szász királyi és Amália királynéval a porosz királyi udvarban, rokonságánál tartózkodott, nagy sikereket is aratott. Ha esténként az udvari társaság előtt valamit énekel és Frigyes Vilmos herceg, a későbbi Frigyes császár, mikor a herceg egy alkalommal megint produkálta magát, tré ásan jegyezte meg:

— Te György, a bácsi bátran szerződhetne a berlini udvari operánkhöz!

Megballotta ezt valaki a szolgák közül, de csak félig hallotta azt is rosszul érlette, egyszerűval, mikor a herceg egyszer megint énekelte, s valami fejedelmi vendég megérkezve, az előszobában megkérdezte, hogy:

— Ugyan ki énekel odabenn:

Akkor a szolgál így felelt:

— Egy énekes, akit az operához szerződöttek. A dolgot az egész udvarban szájról-szájra adták, s nagyon jól mulattak rajta.

— **+** Sanghail üzleti szokások. Érdekes dolgokat ír a kereskedelmi minisztérium Értesítője azokról a kereskedelmi szokásokról, amelyek Sanghaiban, Kína és kikötővárosában divatoznak. Árjegyzékek küldésével, kivált ha azok német nyelvűek és koronáértke szólnak, Sanghaiban nem lehet sikert elérni. A kínai vevő csak mintaküldemény alapján rendel és megköveteli, hogy a küldött áru teljesen meg-eleljen a mintának; a legkisebb eltérést arra használja föl, hogy az áru átvételét megtagadja és az árát lenyomja. A csomagolásnak mindig egyformának kell lennie, mert a kínai vevő, ha ebben változást vesz észre, mindjárt azt hiszi, hogy rá akarják szedni. Az árakat márkákban vagy font sterlingekben kell számítani, mert azok árfolyama nem változik. Táblekre vagy dollárokról szóló üzleteknél ajánlatos az árfolyamot is kikötni. A fizetés a kínai importőrré szóló intérvényvel történik, a hajókormányok egy kínai bankhoz küldendők. Nem célszerű mintákat egyidejűleg több cégnek küldeni. Az ajánlatot csak egy cégnek kell tenni, amelyről előzetesen a szokásos módon beszereztelet az értesítés.

— **+** Revolver éjjeli támadások ellen. Elmés revolvert szerkesztett valami amerikai ember éjjeli támadások alkalmára. A revolver tulajdonképpen csak abban különbözik az eddigiektől, hogy a csőve alatt egy kis izzólámpa van alkalmazva, amelyet egy bakkéria táplál a revolver agyában. Ha lakásunkba betörök tolokódik be éjszaka, egyszerűen megnyomunk egy külön kis rugót s akkor az izzólámpa, amelynek világosságát tükröskék fokozzák, megkezdí működését, s a betörőt megvilágítja, bennünket pedig sötétségben hagy. Ha a revolvert elsütöttük, akkor az izzólámpa kialszik, s a védekezőt megint csak a jótékony sötétség burkolja be.

— **+** Tűzálló papíros. Angolországban állítják elő mostanában. Készítésének eljárása ugyanazon az elven alapszik, mint a tűzálló fának a preparálása. Ezt tudvalevőleg úgy csinálják, hogy a fába mindenféle elhaghetetlen vegyi anyagokat préselnek bele, hogy a fa éghető alkotórészeit kiválasztsák vagy semlegesítsék. Kísérletek útján arról győződtek meg, hogy mindez még jobban el lehet térni a papírral. Ezeket a vegyi anyagokat ugyanis még könnyebben bele lehet vinni a papírosanyagba, mint a fába. Természetesen egész sorára a kísérleteknek volt szükség, hogy a legalkalmasabb anyagra találjanak rá, végre azonban rájöttek a lehető legtekélyesebb preparálásra. És a fapépet is éppen úgy tűzállóvá lehet tenni, mint a papírt, amit nagyon fontos, mert belőle tudvalevőleg mindenféle menyezeti s más formákat préselnek. A szóban lévő kémiai anyagokat a pépbe gyurják, amikor még lágy és benne maradnak, miután a pépet hidraulikus nyomással keményre préselték.

— **+** A lokomotívok petroleumfűtése. A galíciai nyerspetrolgumtermelői egyesület, mint a Közgazdasági Híradóban olvassuk, folyamodott az osztrák vasúti minisztériumhoz, hogy a belső petroleumfogyasztás érdekében használjanak petroleumot a lokomotívok fűtésére. A minisztérium hajlandó bele-menni a dologba ha a petroleumfűtés olcsóbb, mint a szénrel való fűtés. A kísérletezéssel megbizta a lembergi vasúti igazgatóságot, mely a szükséges előmunkálatok befejezése után megkezdí a próbákat. Egyidejűleg szakembereket küldött ki Oroszországba, hogy tanulmányozzák a már régóta használt petroleumfűtést.

Szerkesztői üzenetek.

— Kéziratokat nem adunk vissza. —

F. S. Vessprém. Hasonló intézet internátussal az Országos Nőképző Egyesület intézvevel intézete, IV. Zöldta-utca. Az igazgatóság, levélben megkeresésre, szívesen küld prospectust, amelyben a főlétel összes főlétélei beíróglattanak.

REGÉNY

SZEGÉNY EMBEREK.

(Foma Gorgyjejev).

Irtá: GORKIJ MAXIM.

(17.)

— Vigyázz! — ordított most az éjjeli őr a szomszédos bárkán s valami doronggal ráütött a vaspadlóra. A csörgő, éles hangok felriasztották az éjszaka ünnepélyes csendjét.

Egy pár nappal az elutazás előtt Jefim nagyon megijedt, mikor egy taligán a hajóra hozták Palageja ruháit. Jefim a fejét csóválta s így szólt:

— Hogyan? Hát velünk jön?

— Velünk — mondta Foma röviden.

Jefim sóhajtott.

— Mit sóhajtozol?

— Hja — mondja Jefim — hisz nagy városba megyünk. Van ott elég ilyen.

— Hallgass!

— Jól van... De ez nem járja!

— Mi?

— Ez a könnyelműség... Hajónk tiszta... és most egy asszony... Azaz, hogy ez nem is asszony.

Foma szigorú arcot vágott s így szólt:

— Jegyezd meg magadnak s mondd meg a többinek is, ha valaki egy rossz szót mer szólni, annak farkát vágok a fejéhez.

— Ejha! — mondta Jefim hitetlenül s kiváncsian nézett Fomára, de aztán rögtön elkotródott. Ignác fia úgy csikorgatta a fogait, mint a farkas, pupillái kitágultak s ordított:

— Csak röhögj! Majd megmutatom én neked!

Jefim megijedt, de azért megőrizte méltóságát.

— Ha ön is az ur itt, de nekem megparancsolták, hogy vigyázzak önre. En vagyok a kapitány!

— A kapitány? — kiáltotta Foma remegve.

— Hát én?

— Ne kiabáljon! Nem érdemes egy asszony miatt.

Foma halvány arcán piros foltok jelentek meg, egyik lábáról a másikra nehezkedett, a kezét kabátja zsebébe mélyesztette s egyenletes, szigorú hangon mondta:

— Te kapitány! Te! Ha még egy szót szólsz, kiruglak! Kiteszlek a partra! Értetted? Te nem fogsz parancsolni! Nos?

Jefim elképpent. Pislogott s egy szót sem felelt.

— Értetted?

— Igen. De nem értem, miért kiabál... .

— Hallgass!

A kapitány jónak látta odébbállani s utközben morgott csak valamit.

— Uj! — mondta — az alma nem esik messze a fájától.

Belépett a kormányos kajütjébe s elbeszélte a dolgot:

— Láttál márilyent? — fejezte be elbeszélését — a jó kutya már az első vadászatnál is kimutatja a foga teherét. Pedig hülye ez a gyerek... .

Foma lázasan ivott a szerelem poharából. A harmincötves asszony ifjusága emléktünnepét tartotta napról-napra, de azért Foma nem feledkezett meg teendőiről sem. Ez a szerelem felvilágozta, mint a jó bor, úgy keltette föl benne a szerelem és a munka vágyát s ő maga is megifjodott az ifju csókjaitól.

Permben levél várt Fomát, melyben Majakin azt írta, hogy Ignác annyira vágyódik fia után, hogy ivásnak adta magát s hogy az ő korában nagy veszedelemmel jár a részegeskedés. A levél avval a tanácsal végződött, hogy Foma mielőbb intézze el az ügyeket s siessen haza. Ebben a tanácsban valami nagyon elszomorító volt Fomára nézve, ami szívének tiszta örömet

elhomályosítá, de az üzleti gondok és Pelageja becézgetése közben ez az árnyék is eltűnt. Elete úgy tűnt tova, mint a folyó hulláma, minden nap új benyomások hozott magával s új gondolatokat ébresztett benne. Pelageja a szerelmes asszony minden szenvedélyét rápapazrolta s az érzékek hatalmát, melyet az ő korában lévő asszonyok fejtenek ki a szerelmükkel. Olykor más érzés is támadt lelkében, olyan érzés, amely Fomát még jobban hozzá láncolt, valami anyai gondoskodás, mely arra irányult, hogy fiát minden ballépéstől megóvja s hogy az élet bölcsességére megtanítsa. Gyakran, mikor a fedélzetet ülték s átölelve tartották egymást, barátságosan és szomorúan így szólt:

— Hallgass réám, mintha őregebb testvéred volnék. Sokat éltem s ismerem az embereket... . Válaszd meg okosan barátaidat, mert vannak emberek, akik épp oly ragályosak, mint a betegség. En is egy barátom miatt vesztettem el mindent... . volt férjem... . két gyermekem... . jól folyt a dolgom... a férjem községi jegyző volt.

Hallgatott s hosszasan nézett végig a fedélzeten, aztán sóhajta folytatta:

— Az asszonyokkal óvatosan kell bánod. Övön meg tölük a boldogság szűz! Te még gyöngye vagy, szíved még nem erős. Az asszonyok kapkodnak az olyanok után, mint amilyen te vagy, szép, erős, fiatal és gazdag... . Különösen a csöndes asszonyoktól őrizkedj, mert ezek úgy rátapadnak a férfirra, mint a pócá s egyre szívják, szívják a vért. Mindig jók és szelidek, de kiűszik a véredet s a mellett pompásan érzik magukat... . de a te szíved megreped. Inkább a vidám asszonyokat keresd, az olyanokat, mint én vagyok. Mi igénytelenek vagyunk.

Csakugyan igénytelen volt. Permben Foma ruhákat vásárolt neki. Pelageja nagyon örült, de aztán, mikor közelebbről nézegette a ruhákat, aggodalmasan mondta:

— Ne dobáld a pénzedet... . Atyád haragudni fog... . Ha nem vetted volna is, szerettelek volna... . Nekem nem kell.

Muenster, Venca. Szives készségét hálás köszönettel és üdvözléssel köszönik.

Sz. J. Kósbánya. Főhivatalos volt az intézetről szóló jelentés s a dolog vitatása az illető törzsről tartozik.

Fénel előfizető. 1. Igen, abszolválhatnak. 2. Jögevégzettséget kövelelnék. praktiszt nem. Es végeznik kell a békés hadbíróági tanfolyamot. 3. Az előléptetési viszonyok igen kedvezők. 4. Először gyakorlatnokodnia kell, azután íőhadnagy-hadbíróvá nevezik ki.

217.142. az előfizető. Nyomról nyomra kell haladnia az illetők után s az egyes községek előjárásáigainak tudakozódní hogy megtudhassa. hol laknak most. A szerkesztőség ilyen nyomozásra nem vállalkozhatik.

Regi előfizető. Budapest. Nem évül el soha, mert annak a bizonyosága, hogy az illető egyházból már kilépett. Ervényét veszti azonban, ha az egyháza újra visszatérne.

K. Veszprém. A budapesti asztalos ipartársulatnál vagy az asztalos-iparegyesületnél megtalálhatja.

K. L. Budapest. A Pénzügyi Compassban megtalálja a kérdezett névsort.

M. Gy. Temesvár. Csak az utlimót vesztette, a többit megnyerte.

Sch. J. Súd. 1. Igen, B-nek jogában van A-t megkontrázní. 2. Be lehet mondani.

H. E. Forgácsfalva. Ha a másik játékosnak semmije sincs. akkor mind a kettő számít.

H. H. Erzsébetváros. Közlebbi címét nem sikerült megtudni.

Nagyvárad. Még nincsenek villamos világításra berendezve.

R. M. Vác. Hegyes vidék, de fenyvesei nincsenek.

W. S. Pálfalva. Nem ismerjük azt a dalt.

K. J. Budapest. Nem renouce.

F. A. Sárbovár. A négy tizes jobb.

Incex. Most kell átvenni.

KÖZGAZDASÁG

Az ország termése.

— A földmívelésügyi miniszter jelentése. —

Budapest, július 14.

Julius hónapban, vagyis a földmívelésügyi miniszternek utolsó jelentése óta az ország számos vidékén zivatar pusztított és viharos időjárás volt, de a terméskilátások mégis inkább emelkedtek. Ez emelkedés, mint a július 10-ikéről szóló hivatalos jelentés mondja, jórésben a minőség, részben azonban a mennyiség által jött létre. Az ország számos vidékéről ugyanis nagy termés-átalagokat jelentenek a gazdasági tudósítók és így a kis termés-átalag feltüntetett vidékek száma mind kisebb körre szorult. Nem tartoznak például a ritkaságok közé az olyan vidékek, ahol a termésből — tekintve azt, hogy 25—30—36 keresztet, tehát gazdag szalmatermést is kaptak a gazdák, a maghozamot keresztenkint 35 kilogrammra, sőt néhol ezen is felül becsülik. Hogy a további

Már régen megmondta Fomának, hogy csak Kazánig kísérí, ott van egy nővére, annál marad. Foma azonban nem hitte, hogy elhagyja őt, de mikor Kazánba érkezésük előtt újból ismételte szándékát, Foma elszomorodott s kérlelni kezdte.

— Ne szomorkodjál — mondta. — Még egy egész éjszaka a mienk. Majd ha elváltunk, ráérsz busulni... ha ugyan busulsz.

Foma minden beszélőképességét fölhasználta, hogy maradásra bírja, végre pedig megígérte neki, hogy feleségül veszi.

— Hjal!... így van ez — mondta Pelageja s nevetett. — En legyek a feleséged? Hisz van nekem férjem. Edes kis galambom. Hát ki venne el olyan asszonyt, mint én vagyok? Neked még sok szeretőd lesz az életben. Majd akkor nőül meg, ha már meguntad az édességeket s rozsenyérre támad étvágad.

Minél tovább beszélt, Foma annál jobban kérlelte, hogy maradjon.

— Te jó voltál hozzám, én is jó akarok lenni hozzád, azért megyek.

Nehéz megmondani, hogy miként végződött volna ez a dolog, ha hírtelen közbe nem jön valami. Kazánban Foma sürgőnyt kapott Majakintól. A sürgöny így szólt: Haladéktalanul új személyhajóra s jőji haza.

Foma szíve megrendült s néhány óra múlva már a gőzhajó fedelzetén állott. Halvány volt, fogát összeszorította s miközben a hajó elhagyta a kikötőt, egyre kedvese felé nézett. Pelageja szobkendőjével intgetett fejéle és egyre mosolygott, de Foma tudta, hogy nagy és fájdalmas könnyeket hullat. Az asszony alakja egyre kisebbedett és Foma egy percre nem vette le róla tekintetét. Atyja sorsa fölött érzett félelmén és kedvese hiattiszomorkodásán kívül még valami fájó, kimondhatatlan epesztő érzés támadt lelkében. Ugy érezte, hogy vele nagy igazságtalanságot követnek el.

(Folytatása következik.)

eredmények és különösen az általánosan meginduló cséplés nem fog-e majd rontani a termés-átalagokon, az csak később fog kitűnni. Ezuttal kétségtelenül a buza-terméskilátások a legjobbak s nagy átlagban jó közepes eredményt ígérők a Duna-Tisza közén, a Duna jobb partján és a Tisza-Maros szögén és így az ország legfontosabb buzatermő vidékein. Meglehetősen jők még a kilátások a Duna balpartján, továbbá a Tisza bal és részben a Tisza jobb partján; emezeknél jóval kedvezőtlenebbek a Királyhágón túli részeken, bár itt is a remélhető minőség jóvája még némileg szintén megjavíthatja a kicsinynek látszó és ígérkező termés-átalagokat.

(A buza.)

A számbeli adatok szerint a buzával bevett összes terület tesz 6,577,378 katasztrális holdat, amelyről ez idő szerint katasztrális holdankint és országos átlagban több mint 7 métermáza és így összesen az egész országban megközelítőleg 42 millió métermáza termés remélhető.

A múlt évben termelt összesen 33-73 millió métermáza és így a várható ez idei termés már mennyiségileg is bizonyára jóval kedvezőbb lesz és minőségileg szintén jelentékenyen jobbnak ígérkezik, tekintve azt, hogy ritka helyen okozott nagyobb bajt a hőség, illetve rozsdá és ősűzőg. A szemteljesedést tehát túlnyomó nagy részben kiváó és most már csak az aradás időszakaiknak lefoyasától függ, hogy a minőség meg is marad annak, aminek mutatkozik.

A gazdasági tudósítókól beérkezett július hó 10-iki becselése szerint a legjobb termés-átalagokat jeitüntetők vidékek, ahol ugyanis katasztrális holdankint 7-18 métermáza és azon felüli eredményre van kilátás, a következők: Bars, Esztergom, Nyitra, Pozsony, Trencsén, Baranya, Fejér, Moson Somogy, Sopron, Tolna, Veszprém, Bacs Bodrog, Heves, Jász-Nagy-Kun-Szolnok. Pest-Pilis-Solt-Kis-Kun, Borsod, Bekés, Hajdu, Temes Torontát és Brassóvármegyékben; katasztrális holdankint 6—7 métermáza között remélhető a termés Hont, Liptó, Nógrád, Győr Komárom, Vas, Zala, Csongrád, Abauj-Torna, Bereg, Sáros, Szepes, Ung, Zemplén, Bihar, Szabolcs, Szatmár, Szilág, Arad, Csanád, Krassó-Szörény, Alsófehér, Beszterce-Naszód, Fogaras, Kis-Küküllő, Maros-Torda. Szeben és Torda-Aranyosvír-megyékben; végül katasztrális holdankint 6 métermáza aluli termést ígérnek a vetések: Arva, Turóc Zólyom, Gömör és Kis-Hont, Máramaros, Ugocsa, Csik, Háromszék, Hunyad, Kolozs, Nagy-Küküllő, Szolnok-Doboka és Udvarhely vármegyékben.

(A rozs.)

Az őszi rozs és kétszeres aratása a magasabb vidékeket kivéve jóformán mindenütt folyik, különösen erősen aratják már a rozst a homokos részeken, ahol egészen érett a nékiú azonban, hogy valahol a magpergés okozta nagyobb bajt. A vihar helyenkint a learatott keresztet jó megforgatta ugyan, nagyobb kárt azonban nem igen okozott; a jégverés okozta karok helyi-kezel szinten érzékenyek, de mert inkább pászászt kárókról van szó a terméskilátások általában véve lényegesen nem csökkentek. A jónak ígérkező minőség következtében pedig a rozs és kétszeres terméskilátása is javult; igaz ugyan az is, hogy különösen a keleti részeken és általában a Felvidéken a sok helyen tekvő és ősűzőkuszált vadencsével és egyéb gazzalt átnőtt rozsok aratása sok bajjal jár és így nem lehetetlen, hogy a valóságban egyes vidékeken a remélt-nél gyengébb átlagok is jöhetnek még létre. Eltekintve azonban ez utóbbiak terméshozamának átlagaitól, rozs-termésünk az idén a múlt évvel egy minőségű, mint mennyiségre nézve kedvezőbb leend és számára nézve is a várakozásnak meg fog felelni.

Az őszi rozs és kétszeres területe 2,004,450 katasztrális hold. A gazdasági tudósítók adatai szerint országos átlagban és katasztrális holdankint remélni lehet mintegy 6,64 métermáza, tehát az egész országban megközelítőleg 13,3 millió métermáza. És így, mert a múlt évben összesen 11-27 millió métermáza rozs és kétszeres termelt, az idei rozs- és kétszeres-termés mintegy 2 millió métermázával lesz kedvezőbb.

(Az árpa.)

Az őszi árpa aratása az Alöldön nagybórára már befejezte; az eredmény a várakozásnak nagybórá részben megfelel egy minőségileg, mint mennyiségileg. Az ősűzőg néhol megromlott az árpa minőségét.

A tavaszi árpa aratása csak szórványosan indult még meg; ebben is van némi ősűzőg és itt-ott rozsdakár is. Férgek kevés kárt okoztak benne, mert fejlődésének már az utolsó stádiumában van még az árpatermő egontosabb vidékeken is, ennél fogva remélni lehet, hogy ezután már nem éri nagyobb csapás. Az utóbbi időben uralkodott viharos időjárás semmi kárt sem tett és csakis a jégverés okozott helyenkint és különösen a Duna jobbpartján némi károsodást. Az árpa is szép kilátásokat mutat, jól virágzott és most a szem teljődés is normális, általában jó minőségű, tehát szép, nagy szemű magvakat ígér; sok ősűzőg mindenestre még a közeli napok időjárásától és különösen az árpának száraz időben való betakarásától. Jó meleg szép idő a gazdáknak általában jó minőségű árpatermést biztosíthatna. A vad-repével, lencsével és borsóval átnőtt árpa aratása nagyon nehezen fog haladni; ilyen végre pedig különösen a felső vidékeken meg lehet érteni sok van.

Az árpával bevett terület kiterjedése 1,790,940 kat. hold. Országos átlagban és kat. holdankint remélni lehet mintegy 6,80 métermáza, vagyis összesen az egész országban közel 12,3 millió métermáza. A múlt évben termelt összesen 10,90 millió métermáza és így az idei termés feltehető, hogy ezután

már nagyobb elemi csapás nem éri az árpát se, 13-14 millió métermázával lesz kedvezőbb.

Az utóbbi időben általánosan javultak a zabvetések és különösen az országunk jóformán legerősebb zabtermő vidékén, a Duna-Tisza közén: a kedvező hővös és esős időjárás befoyasása alatt azonban különösen a Felvidéken a gaz is módfelett elterjedt és itt néhol csaknem el is nyomta már az egészen gyengén fejlődött zabvetéseket.

A sik vidéken a zab fejlődését nagyobb részben dicserik, bugája is igen szép nagy, ez okból általában jó minőségű termése számíthatnak. Ióként a Duna-Tisza közén a Duna jobbpartján és a Tisza-Maros szögén, kevésbé jók már a kilátások az ország többi részében, bár kétségtelen az, hogy a múlt évvel szemben némileg még itt is jobb és még mindig javulnak.

A zab területe 1,738,227 katasztrális hold, melyen országos átlagban és katasztrális holdankint a várható termés mintegy 6-43 métermáza. Így tehát az egész országban megközelítőleg legalább is 11 millió métermáza zabtermésre van kilátás.

A múlt évi összes eredmény volt 9-88 millió métermáza, ennél fogva az ez évi terméskilátás máris kedvezőbb.

A többi vetések is kielégítően állanak, csupán a kukorica miatt van panasz. A szőlők legtöbb helyütt jól fejlődnek, a gyümölcsstermés az idén is gyengének ígérkezik.

A terméskilátások főbb számadatai egybevetve a június 30-ikán észlelt állapottal a következők:

	Várható termés		
	július 10-ikén	június 30-ikán	1901. évi termés
Buza	41,957,300	40,804,200	33,727,992
Rozs	13,315,700	13,027,500	11,272,322
Árpa	12,288,200	12,004,900	10,901,212
Zab	11,181,300	10,730,500	9,882,203

Ipar és kereskedelem.

Szszárak. A kontingens nyersszesz ára Budapestben pénzben 39.— korona, áruban 39.50 korona. — Bécsben az irányzat szilárd. A kontingentálit kész-áru 38.40 korona pénzben, 38.80 korona áruban.

Husárak. A székesfővárosi vásárigazgatóság hivatalos kimutatása szerint a husa a lelyt héten a következő árakon jegyezték: vesepecsenye egészben 1 kgr. 136—400 fillér, tisztított vesepecsenye 180—600 fillér, marhahús hátulja 120—240 fillér, hátulja levesnek 1 rendű 120—180 fillér, eleje levesnek 1. rendű 98—160 fillér, eleje levesnek 111. rendű 88—140 fillér, vesepecsenye átlaga 270 fillér, marhahús hátuljának átlaga 148 fillér, elejének átlaga 116 fillér, marhamáj 60—140 fillér, marhacson 60—104 fillér.

Juhvásár. (A budapesti marhavásártól vásárpénztár részvénységesség tudósítása.) Felhajtás 2001 darab juh, — kecske. Jegyeztet árak: Elsőrendű ürü 42-1-45. — 1-ig, kivételesen — 1. — 1. — kg-ként, (vagy 35. — k-tól 42. — k-ig páronként) középmínőségű ürü 38. — 1-től 41 1-ig, kivételesen — 1. — 1. — kg-ként, vagy 27.50 k-tól 33. — k-ig páronként, kosokért — 1-től — 1-ig, kivételesen — 1-től — 1-ig, vagy — k-tól — k-ig, középmínőségű gyapjas — 1-től — 1-ig, kivételesen — 1. — 1. — kg-ként, vagy — k-tól — k-ig páronként, kosok legjobb minőség — fillérig, páronként — korona, kivételesen — korona, rackajuhok — fillér, páronként — korona, szerbiai juhok páronként 27—28 korona, romániai juhok páronként — korona, anyajuhokért — fill. kgkint (— K-ig páronként), kiseleztezt juhokért — fillér kgkint (21. — 25. — korona páronként) kecskék — korona páronként. Az irányzat lanyha, gyöngye minőségek árai 2 fillérről kilogrammonként hanyatottak.

Sertéskonsumvásár. (A székesfővárosi sertés-vásár és közbághid intézősége.) Július 14-én. Felhajtás: Zsirtsertés, úgy mint öreg I. rendű 350 kilogramm felül 14 darab, II. rendű 250—350 kilogramm 3 darab, kanló — darab, silány 10 darab, fiatal nehéz 300 kilogramm felül 50 darab, közép 220—300 kilogramm 703 darab, könnyű 220 kilogramm 135 darab, süldő — darab, malac 40 kilogramm — darab. Összesen 947 darab. Husstertés úgy mint: nehéz 300 kilogramm felül 2 darab, könnyű 140—300 kilogramm 2 darab, süldő — darab, malac 40 kilogramm — darab. Összesen 4 darab. Felhajtás összege 951 darab. Előző napi maradvány 240 darab, összesen 1191 darab. Eladatott 818 darab. Maradvány 373 darab. A vásár irányzata közepes. — Következő árak jegyeztettek: Zsirtsertés: Öreg I. rendű 350 kilogramm felül 82—85 fillér, II. rendű 230—350 kilogramm 80—84 fillér, kanló — fillér, silány 70—74 fillér, fiatal nehéz 300 kilogramm felül 90—94 fillér, fiatal közép 220—300 kilogramm 86—92 fillér, fiatal könnyű 220 kilogramm 78—86 fillér, süldő — fillér, malac — fillér. Husstertés: Nehéz 300 kilogramm felül — fillér, könnyű 140—300 kilogramm — fillér, süldő — fillér, malac 40 kilogramm — fillér, kilogrammonként elősúlyban.

Bécsi vágómarhavásár. Július 7. (Saját tudósítók telefonjelentése.) A st.-marxi központi vásárosokban ma megtartott vágómarhavásárja felhajtata: 3522 darab magyar fajta, 174 darab galíciai fajta, — darab bukovinai fajta, 723 darab német fajta, összesen tehát 4419 darab szarvasmarha.

Közük 1168 növekedésmarha 652 bika, 454 tehén és 810 bivaly. — Ezzel nagyobb felhajtás miatt nagy élénkség mutatkozott és az árak elsőrendűeknél 1—2 koronával nagybórára a múlténál.

Jegyeztet: 100 kilogrammonként 60 sulyban, magyar hi-ökök I. minőségű 70—74 fillér, kivételesen 76.— fillér, II. minőségű 61—69 fillér, III. minőségű 52—60 fillér, galíciai hi-ökök I. mi-

nőségű 72-76 fillér, kivételesen 78- fillér, II. minőségű 66-71 fillér, III. minőségű 62-65 fillér; német hízóökrök I. minőségű 77-82 fillér, kivételesen 84 fillér, II. minőségű 69-76 fillér, III. minőségű 62-68 fillér. Legelő ökrök 60-68 fillér, levágott ökrök --- fillér. Bika és tehén 100 kilogrammonként 48-72 korona. Kivételesen - korona, 100 kilonként, bivaly 86-46 korona. A fogyasztási adóval együtt.

Bécsi sertésvásár. A st.-marzi központi vásároknakban ma megtartott sertésvásárra bejelentettek körülbelül 6000 darab zsirsertést és 3800 darab fiatal sertést.

A budapesti gabonatózsde.

Budapest, július 14.

Hanyatló irányzat mellett 10.000 métermázsza ó buza került 15-25 fillérrel alacsonyabb árakon. Új buzából 10.000 métermázsza kelt el 10-15 fillér árszással.

O rozsban nem volt forgalom, változatlan árak mellett. Új rozstól kész szállításra 10-15 későbbi szállításra 15-20 fillérrel alacsonyabb árakkal lehetett csak eladni.

Tengeri, zab és árpa 10 fillérrel alacsonyabb árakon került forgalomba.

Repoét jegyzésre 20-25 fillérrel alacsonyabban kínáltak.

Eladatok: Buza. Tiszavideki: 200 mm. 805 k. 8 K. 90 f., 1300 mm. 80 k. 8 K. 85 f. Szentesi: 800 mm. 77 k. 8 K. 50 f. Hódmező-Vásárhelyi: 1600 mm. 79 k. 8 K. - f., 600 mm. 77-5 k. 8 K. 55 f. Makói: 700 mm. 77 k. 8 K. 50 f. Fejérmegyei: 100 mm. 77 k. 8 K. 50 f. Pestmegyei: 200 mm. 75 k. 7 K. 85 f. Bácskai: 600 mm. 77-4 k. 8 K. 60 f. Bányási: 1700 mm. 76 k. 8 K. 25 f., 820 mm. 74-5 k. 8 K. - f., 1000 mm. 74-5 k. 7 K. 97-1/2 f. Raktári: 1000 mm. 76-5 k. 8 K. - f., 1000 76-5 k. 8 K. - f.

Új buza. Tiszavideki: 290 mm. 8 k. 7 K. 90 f. júliusi szállításra, 800 mm. 79 k. 7 K. 70 f., 2000 mm. 79 k. 7 K. 70 f., 1000 mm. 70 k. 7 K. 65 f., 400 mm. 79 k. 7 K. 65 f. készpénzfizetés mellett, par. júliusi szállításra.

Hódmező-Vásárhelyi: 1000 mm. 79 k. 7 K. 85 f. júliusi szállításra, 1000 mm. 79 k. 7 K. 85 f. orosz-házai aug. 5-iki szállításra.

Pestmegyei: 1500 mm. 78 k. 7 K. 90 f. augusztus 5-iki szállításra.

Mind három hónapra.

Ross. Új árú: 200 mm. 6 K. 55 f. készpénzfizetés mellett, par. 500 mm. 6 K. 55 f., 100 mm. 6 K. 55 f., három óra, júliusi szállításra, 200 mm. 6 K. 55 f., 200 mm. 6 K. 55 f. mind jul. 2-iki szállításra, 800 mm. 6 K. 50 f. júliusi 10-iki szállításra. 300 mm. 6 K. 45 f. júliusi 23-iki szállításra, 200 mm. 6 K. 40 f. júliusi szállításra. 100 mm. 6 K. 10 f. aug. 10-iki szállításra, 600 mm. 6 K. 07 f. aug. szállításra átmenetileg.

Zab Ó árú: 100 mm. 6 K. 75 f., 100 mm. 6 K. 55 f., 100 mm. 6 K. 55 f., 100 mm. 6 K. 47 f., 100 mm. 6 K. 40 f.

Repe. (Káposzta.): 150 mm. 10 K. 35 f., 80 mm. 10 K. 30 f., 175 mm. 10 K. 30 f., 150 mm. 10 K. 25 f. paritásra, 1200 mm. 9 K. 75 f. ab P-Ladány.

Árú: 100 mm. 4 K. 70 f. Szombaton délután eladatok: Új árú. Pestmegyei: 1000 mm. 78 k. 7 K. 65 f. aug. 15-iki szállításra.

Becskereki: 3000 mm. 75 k. 7 K. 42-1/2 f. aug. 15-iki szállításra.

Ó árú. Tiszavideki: 2500 mm. 79 k. 9 K. - f. három hónapra.

Készpénzfizetés mellett.

A készru hivatalos jegyzése a budapesti árú-és értéktőzsde s-ökai szerint készpénzben 50 kilogrammonként. - A minőség hektoliterenként és kilogrammonként.

Table with columns for 'B u z a', 'Kilós', 'Kilogramm ára', 'Kilogramm', 'Kilogramm ára'. Rows include Tiszavideki, Fejérmegyei, Pestvidéki, Bányási, Bácskai, and other grain types.

Table with columns for 'Egyéb gabonafajták', 'Kilós', 'Kilogramm ára', 'Kilogramm', 'Kilogramm ára'. Rows include Ross, Árpa, Zab, Tengeri, Repe, Köles.

A határidőszület folyamán a következő kitések történtek:

Októberi buza 1902. . 7.02-6.93-7.-6.95
Áprilisi buza 1903. . 7.32-7.20-7.31-7.27
Októberi rozs 1902. . 6.02-5.95-5.96
Októberi zab 1902. . 5.26-5.22-5.24
Aug. tengeri 1902. . 4.92-4.89-4.90
Májusi tengeri 1903. . 4.56-4.80
Augusztusi reepe 1902. 10.30

Déli egy órákor a következő záróárakat állapították meg hivatalosan a tőzsdén:

Októberi buza 1902. 6.95 - 6.97
Áprilisi buza 1903. 6.26 - 7.27
Októberi rozs 1902. 5.95 - 5.97
Októberi zab 1902. 5.23 - 5.24
Augusztusi tengeri 1902. 4.89 - 4.90
Májusi tengeri 1903. 4.80 - 4.81
Augusztusi reepe 1902. 10.80-10.40

Délután fél 5 órákor zárul:

Buza októberre 1902. 6.98 - 6.99
Áprilisi buza 1903. 7.28 - 7.29
Októberi rozs 1902. 5.98 - 5.99
Októberi zab 1902. 5.22 - 5.23
Augusztusi tengeri 1902. 4.89 - 4.90
Májusi tengeri 1903. 4.82 - 4.83
Augusztusi reepe 1902. 10.30-10.40

A budapesti értéktőzsde.

Az előtőzsde kedvező irányzatot tanusított, részvét hiányában azonban az üzlet csekély maradt. A helyi papirok piacán Leszámítolóbank-részvények emelkedtek. Dében a hangulat csendes volt. Közutikában némi kínálat volt észlelhető.

Előtőzsde. Osztrák hitelrészvény 678.25-679.25. Magyar Hite részvény 706.75-707.50. Leszámítolóbank részvény 443.25-443.50. Jelzálogbank részvény 464.50-465.-. Rimamurányi részvény 496.-497.50. Államvasuti részvény 697.50-699.50. Közúti Vas-pálya részvény 610.50-612.- korona.

A déli tőzsdén a következő értékekben volt forgalom: Koronajáradék 97.90-97.95 százalék. Magyar Hitelbank részvény 706.25. Jelzálogbank részvény 464.50-466.-. Leszámítolóbank részvény 444.-444.50. Osztrák hitelrészvény 678.50-679.25. Kereskedelmi bank részvény 2519.-2524.-. Magyar általános közszékhely részvény 243.-245.-. Salgótarjáni közszékhely részvény 525.-527.-. Rimamurányi Vasúti részvény 496.-496.50. Közúti Vas-pálya részvény 609.-610.80. Déli vasút részvény 66.-66.50. Államvasuti részvény 697.50-698.- korona.

A 4 órai zárlatok maradt: Osztrák hitelrészvény 681.25. Magyar hitelrészvény 710.-. Leszámítoló 451.-. Rimamurányi vasúti részvény 496.50. Osztrák-Magyar államvasúti részvény 700.-. Közúti vasút 612.-. Villamos vasút 808.- korona.

A budapesti terménytőzsde.

A terményüzletben a szezonserü hangulatnak megfelelően alakult az árak és végül a terményüzleti árjegyző-bizottság hivatalosan a következő árfolyamokat állapította meg:

Jegyzések: Heremag: lucerna magyar 46.-54.- korona, vörös aprószemű 35.-40.- korona, vörös erélyi --- korona, vörös bányási --- korona, középszemű 42.-46.- korona, nagyszemű 48.-52.- korona. Disznózsír: budapesti 63.-69.50 korona, vidéki --- korona. Táblaszalonna: légszárazított vidéki --- korona, városi 4 darabos 60.-60.50. korona, 3 darabos 61.-61.50 korona, lisztölt --- korona. Szilva: boszniai, szokás szerinti minőség --- korona, 120 darabos --- korona, 100 darabos --- korona, 85 darabos --- korona, azonnali szállításra. Szerbiai szokás szerinti minőség --- korona, 100 darabos --- korona, 85 darabos --- korona. Szilva: slávoniai --- korona, szerbiai --- korona, azonnali való szállításra.

A bécsi gabonatózsde.

Bécs, július 14. (A Budapesti Napló telefontelentése.) A buzaáratról kedvező jelentések érkeznek és a még hátralévő aratás is jó eredményvel biztat. Az idő is kedvező és ma több osztrák tartományban a rozsaratás is megkezdődött. A rozsaratás is jónak ígérkezik. Mindezek a körülmények hozzájárultak a határidőszületben nyilvánvaló baissé előidézéséhez. A jó időre mind nagyobb lett a kínálat és buza csakhamar 20, rozs 17, zab 13 és tengeri 7 fillérrel esett. Buza észre 7.32-7.25-7.26, rozs észre 6.35-6.29, zab észre 5.60-5.56, tengeri július-augusztusi 5.20, tengeri szeptember-októberre 5.82-5.30 reepe augusztus-szeptemberre 11.-11.10 korona. Zárlatok buza észre 7.29, rozs észre 6.33, zab észre 5.56-6.57.

A bécsi értéktőzsde.

Az előtőzsdén barátságos volt a hangulat. A déli tőzsdén csendes hangulat mellett az árak változatlanok voltak. A vezető coulisse-papírok árai csendes forgalom mellett tartottak voltak. Zárlat csendes, később szilárd. Berlini bányarészvényekre július 14. (Magyar értékek táblája) 4%-os aranyjáradék 121.60. Tiszai és szegedi kölcsön sorsjegye 162.60. Magyar vasúti kölcsön ezüstben 100.-. Magyar keleti vasúti

állami kötvény 119.-. Magyar leszámítoló-és pénzváltóbank 450.-. Rimamurányi vasútrészvény 496.-. Magyar koronajáradék 97.90. 4%-os Magyar földterem. kötvény 97.80. Magyar hitelbank részvény 708.-. Magyar nyeregyeni kölcsön sorsjegye 206.25. Kassa-oderbergi vasúti részvény 376.-. Magyar keresk. bank ---. Magyar cukoripar 1347. Bécs, július 14. (Osztrák értékek táblája) 4 2/3%-os papírjáradék 101.80. 4%-os osztr. aranyjáradék 121.30. 1860-os sorsjegye 153.75. Osztrák hitelrészvény 433.-. Angol-osztrák bank ---. Bécsi bankjegyek 455.-. Osztrák-magyar bank 1698. Déli vasút 65.-. Dunagőzhajózási részvény 908.-. Dohányrészvény 293.-. Császári és királyi arany 11.30. Német bankváltó 117.15. 4 2/3%-os ezüst járadék 101.70. Osztrák koronajáradék 99.65. 1864-iki sorsjegye 252.-. Osztrák hitelintézet részvény 679.50. Unionbank 533.-. Osztrák Länderbank 418.50. Osztrák-magyar államvasút 698.50. Elbavölgyi vasút 449.-. Alpesi bányarészvény 403.50. 20 irak. arany 19.06. Londoni váltóár 239.90. Bécsi Iramway Litt B. ---. Bécsi Iramway Litt A. ---. Lapót konó ---. Az irányzat nyugodt.

Bécs, július 14. (A Budapesti Napló tudósítójának telefontelentése.) A délutáni magánforgalomban a zárlatok a következők voltak: Osztrák hitelrészvény 681.25. Magyar hitelrészvény 709.50. Angol-Osztrák bank 277.-. Bécs: bank-egyesület 453.-. Union bank 534.-. Landerbank 419.50. Osztrák-magyar államvasút részvény 699.50. Déli vasút 65.50. Elbavölgyi vasút 450.-. Eszacknyugati vasút részvény ---. Dohányrészvény 294.-. Rimamurányi vasúti 496.50. Alpesi bányarészvény 453.-. Májusi járadék 101.75. Magyar korona járadék 97.90. Lőrök sorsjegyek 103.75. Német birodalmi mára 117.20-23. Napoleon'dor 19.05.

Külföldi értéktőzsde.

Berlin, július 14. (Tőzsdei tudósítás.) A tőzsdeforgalom tartós üztelenség mellett szilárd volt. A pénz olcsósága, a londoni bányakuruzsok szilárdsága és a bécsi tőzsde javulása, valamint a rud-és hengervas-árak emelkedése kedvezően befolyásolta a tőzsdét. Vas-és kőszénártek kissé javultak. A második órában az árfoiamok tartós üztelenség mellett tartották magukat. Magánamatálás 11/20%.

Berlin, július 14. (Zárlat.) 4 2/3%-os papírjáradék ---. 4%-os osztrák aranyjáradék 103.50. Elbavölgyi vasút ---. Magyar koronajáradék 98.40. Osztrák-magyar államvasút 149.40. Kassa-oderberg vasút ---. Bécsi váltóár 85.25. Magyar vasúti beruházási kölcsön 100.25. Alpesi bányarészvény ---. Disconto-Commandit 184.60. Altalanos villamosági Edison 171.50. Gelsenkircheni 169.75. Laura-kohó 200.25 4 2/3%-os ezüstjáradék 101.90. 4%-os magyar aranyjáradék 102.25. Osztrák hitelrészvény 213.75. Déli vasút 17.40. Károlyi Lajos vasút ---. Orosz bankjegyek 216.25. 4%-os új orosz kölcsön 98.75. Török dohányrészvény ---. Olasz járadék 103.30. Magyar nitelbank ---. Dynamit Trust 174.50. Harpeni 168.90. Az irányzat szilárd.

Berlin, július 14. (A Budapesti Napló tudósítójának távirata.) Letti forgalom 4%-os osztrák aranyjáradék 102.25. Magyar koronajáradék 98.25. Osztrák hitelrészvény 214.20. Osztrák-magyar államvasút 150.-. Déli vasút 17.40. Eszacknyugati vasút ---. Elbavölgyi vasút ---. Orosz bankjegy készpénz 216.20. Buschtiehradi ---. Orosz bankjegy ---. (Ultimo.) Lombard ---.

Frankfurt, július 14. (Zárlat.) 4 2/3%-os papírjáradék 101.90. 4%-os osztrák aranyjáradék 103.45. Magyar koronajáradék 98.45. Osztrák-magyar bank 114.10. Déli vasút 17.40. Elbavölgyi vasút ---. Londoni váltóár 204.67. Bécsi bankjegyek 114.90. Villamos részvény 124.-. 3%-os magyar aranykölcsön ---. 4 2/3%-os ezüstjáradék 101.90. 4%-os magyar aranyjáradék 102.40. Osztrák hitelrészvény 214.-. Osztrák-magyar államvasút 149.40. Eszacknyugati vasút ---. Bécsi váltóár 85.25. Párisi váltóár 83.35. Unio bank ---. Alpesi bányarészvény 201.-. Az irányzat szilárd.

Frankfurt, július 14. (A Budapesti Napló tudósítójának távirata.) Árfoiamok január. Letti forgalom Osztrák hitelrészvény 214.20. Német bank ---. Disconto 184.70. Berlini kereskedelmi bank ---. Gelsenkircheni ---. Harpeni 169.20. Laura-kohó 189.70. Olasz járadék ---. Az irányzat szilárd.

Hamburg, július 14. (Zárlat.) 4 2/3%-os ezüstjáradék 101.70. 1860. sorsjegye 153.75. Déli vasút 17.40. 4%-os osztrák aranyjáradék 103.25. Osztrák hitelrészvény 214.10. Osztrák-magyar államvasút 149.75. Olasz járadék 12.90. 1%-os magyar aranyjáradék 102.40. Az irányzat szilárd.

Viz állás.

Table with columns for 'Inn', 'Duna', 'Mórva', 'Rába', 'Dráva', 'Mura', 'Száva', 'Szamos', 'Kraszna', 'Latorca', 'Laborca', 'Ung'. Rows list various rivers and their water levels in meters.

Budapest-köbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

Július 14. A sertésüzlet irányzata változatlan. A) Hissos sertések ára: I. A) Magyar eisorendű: Öreg nehéz (párnkant 400 kilogrammon felüli súlyban) 100-104 fillér. Öreg közep (párnkant 300-340 kilogramm terjedő súlyban) --- fillér. Fiatl nehéz (párnkant 320 kilogrammon felüli súlyban) 108-110 fillér. Fiatl közep (párnkant 251-320 kilogramm terjedő súlyban) 106-108 fillér. Fiatl könnyű (párnkant 250 kilogramm terjedő súlyban) 106-108 fillér. - II. Magyar szedett: Nehéz (párnkant 280 kilogrammon felüli súlyban) --- fillér.

